

SOLI DEO GLORIA

Solas

číslo 60

jeseň 2023

A photograph of two hikers with backpacks walking away on a dirt path through a grassy field towards a dense forest of evergreen trees. The background shows a mountain slope with some autumn-colored trees under a clear sky.

rozhodujúca voľba

**nie je nijakého odsúdenia tým,
ktorí sú v Kristu Ježišovi**

A scenic autumn forest path with vibrant yellow and orange foliage. The path is paved and leads into the distance, flanked by trees with colorful leaves. The text is overlaid on the image in a bold, white font with a black outline.

**Kto verí v neho, nebude
odsúdený, ale ten, kto neverí,
už je odsúdený, lebo neuveril
v meno jednorodeného
Syna Božieho.**

Ján 3:18

Po dvoch cestách

Po dvoch cestách speje ľudstva prúd,
keď sa skončí jeho vážna púť,
náhle príde koniec ľudských dní
a súd posledný.

Ku dvom bránam náhli celý svet,
no len tesnou možno iste spieť
ta, kde stíchnu bôle, žalosti,
v ríšu radosti.

Po ktorej ty ceste putuješ?
Ktorou bránou k cieľu smeruješ?
Či už kráčaš hore k Sionu,
k trónu Božiemu?

Na širokej ceste bez Boha
hynie v hriechu duša úbohá,
na nej nieto pravej radosti,
srdce žalostí.

Cestou úzkou verne s Kristom pod'! –
s ním len môžeš premôcť hriechu zvod.
Dovedie ťa k nebies domovu,
V náruč Otcovu.

Spevník Duchovné piesne, Nitra 1987, pieseň č. 105.
Publikované s láskavým súhlasom zostavovateľa spevníka.

Obsah

Rozhodujúca voľba	2	Plnosť a dostatočnosť v Kristovi	16
Oslavujte Hospodina!	4	Cestovný lístok	21
Klaniame sa Pánovi Ježišovi Kristovi ..	6	Nová zmluva	22
Nasledovanie Syna človeka	9	Listy Petra – 2. časť	30
Silné puto rodinných väzieb	11	Škola poslušnosti – VIII	38
Útočisko v čase nebezpečenstva	14	Aká je povaha prírody?	43

Rozhodujúca voľba

Opäť voľby! Áno, tak sa často hovorí, veď v tomto demokratickom veku sa zdá, že k voľbám rôzneho druhu dochádza stále častejšie. Voľby, či už do parlamentu, do obecných zastupiteľstiev alebo do iných orgánov, stali sa súčasťou bežného života občanov moderného štátu. Pri takýchto príležitostiach často počuť slová „rozhodujúce“, „kritické“, „mimoriadne závažné“ atď., ktoré sa používajú, aby sa v mysliach voličov vyvolali dojem, že nastávajúce voľby majú viac ako obyčajný význam.

Z histórie dobre vieme, že niektoré voľby nemali taký závažný význam, aký sa predpokladal, a na druhej strane zasa niektoré hlasovania mali za následok mimoriadne veľké zmeny, niekedy k lepšiemu, niekedy k horšiemu. V histórii však je zaznamenaná jedna voľba, ktorá vyniká nad všetky iné svojou závažnosťou, lebo hoci k nej došlo pred 2000 rokmi, predsa jej následky prenikajú stáročiami a trvajú až do súčasnej doby. Nikdy, ani pred ňou ani po nej, nebolo voľby, ktorá by sa svojím významom dala porovnať s touto voľbou. Uskutočnila sa okolo roku 30 nášho letopočtu. Miestom jej konania bolo mesto Jeruzalem a konala sa v dobe židovských sviatkov Paschy. Vrchný dozor nad ňou mal rímsky miestodržiteľ Pontský Pilát. Cieľom tejto voľby bolo rozhodnúť, ktorého z dvoch väzňov prepustiť na slobodu. Osoby, medzi ktorými sa rozhodovalo, boli:

1. Ježiš Kristus, Boží Syn, Kráľ Židov a Knieža pokoja, ktorý prechádzal Judskom, Samáriou a Galileou a pritom kázal, vyučoval a uzdravoval.
2. Barabáš, význačný väzeň, o ktorom sa hovorí ako o zbojníkovi, povstalcovi a vrahovi.

Toto bola voľba skutočne nesmierne závažná s ďalekosiahlymi dôsledkami. Pred voličmi stáli iba dve osoby, takže po jednej stránke vec bola veľmi jednoduchá. Ale závažnosť otázky, o ktorú išlo, bola úžasná. V podstate to bola voľba medzi právom a krivdou, dobrom a zlom, pokojom a násilím, poriadkom a zmätkom. Keď nakoniec nastal okamih rozhodnutia, priviedol Pilát Ježiša Krista a dav jednohlasne skríkol: „Ber si tohto a prepustiť nám Barabáša!“ Váhavo a nerozhodne sa Pilát ďalej pýtal: „Čo mám teda urobiť s Ježišom, ktorého volajú Kristom?“ A z davu zaznela jednomyseľná odpoveď: „Ukrižuj, ukrižuj ho!“ Osudná voľba! Zbojníkovi, povstalcovi a vrahovi dali v svojej voľbe prednosť pred Ježišom Kristom, o ktorom rímsky miestodržiteľ tri razy vyhlásil, že na ňom nijakej viny nenachádza.

Od oného roku uplynuli stáročia, ale zlé dôsledky tejto voľby, ktorá nemá seba rovnú, nikdy nikto neodstránil: násilnosti, krádeže, vraždy, vydierania, únosy, nepokoje v jednotlivých krajinách a medzi národmi, to všetko je na dennom poriadku. Zlatý vek mieru, ktorý tak často opisujú básnici, po ktorom ľudstvo toľko túži a ktorý politici

sľubujú ako by už bol predô dvermi, nikdy nenastal. Prečo? Lebo trvalý mier a pokoj nemôže nastať v svete, čo zavrhol a ukrižoval Knieža pokoja. Vari je Boh ľahostajný k tejto voľbe, ktorá sa vykonala v ten smutný a slávnostne vážny deň v Jeruzaleme? Nijakým činom. Ten, ktorému ľudia prisúdili križ a hrob, bol povýšený a oslávený a teraz sedí na pravici Majestátu na výsostiach, pričom očakáva čas, keď mu budú jeho nepriatelia položení pod nohy ako podnožka. Áno, prichádza deň jeho korunovania ako Kráľa nielen nebies, ale aj tejto zeme, lebo Boh sám tak rozhodol, že Pán Ježiš Kristus musí kralovať. Potom, keď sa to uskutoční, nastane pokoj, blahobyť a bezpečnosť, ale skôr nie. Toto tvrdenie nie je založené na výmysloch alebo fantázii, ale na spoľahlivom Božom slove, slove pravdy – svätom Písme.

Celosvetové panovanie spravodlivosti a mieru nastane vtedy, keď vláda spočinie na pleciah Bohom ustanoveného Kráľa. Teraz sa možno v tvojej myšli vynorí otázka: Prečo sa uskutočnenie tohto nanajvyššieho príťažlivého výhľadu tak dlho odkladá? Nech nám dajú odpoveď sväté Písma. „Nemešká Pán so zaslúbením, ako to niektorí pokladajú za meškanie, ale je zhovievavý voči vám. Nechce totiž aby niektorí zahynuli, ale aby všetci dospeli k pokániu“ (2. Petrov 3:9). Predtým než sa na zemi bude môcť nastoliť požehnaná vláda Pána Ježiša, prídu na tento bezbožný svet hrozné búrky spravodlivého Božieho hnevu. Jedno beda bude nasledovať za druhým a každé nasledovné bude tvrdsie než všetky predchádzajúce. O súde sa hovorí, že je to Božie podivné a neobyčajné

dielo (Izaiáš 28:21), ale keď on bude požadovať účty od sveta, ktorý zavrhol jeho Syna, bude konať rýchlo, no s neodolateľnou mocou. Pred týmito súdmi nebude úniku. Teraz teda Boh čaká, aby aj teba neprikvačili pohromy, ktoré drvivo dopadnú práve na túto zem. Áno, Boh dáva ľuďom príležitosť uznať nespravodlivosť rozsudku sveta nad Pánom Ježišom, a už mnohí sa uchopili výsady tohto jeho milostivého ohľadu. Tí, ktorí tak urobili, vyhlásili zreteľne, že sú teraz na Pánovej strane, a majú blažené uistenie, že nech budú búrky súdov akokoľvek veľké či hrozné, oni nikdy nezahynú, ani na súd neprídu, lebo „nieto nijakého odsúdenia tým, ktorí sú v Kristu Ježišovi“ (Rímskym 8:1).

Milý čitateľ, ty sa nastávajúcich voľieb možno zúčastniš alebo nezúčastniš, ale nech bude akokoľvek, pamätaj, že večné blaho tvojej duše závisí od toho, ako odpovieš na otázku, ktorá natoľko zmiatla Pontského Piláta: „Čo teda mám urobiť s Ježišom, ktorého volajú Kristom?“ Pokor sa pred ním ako pred svojím Pánom, vyznaj mu svoje hriechy a spoľahni sa vierou na neho, lebo práve za všetky tvoje hriechy on preliat svoju drahú krv. Len toto je správna voľba a správna odpoveď na túto otázku.

Neprehliadni a nezanedbaj túto tak životne dôležitú záležitosť! Odkladanie je nebezpečné. Veľké a večné požehnanie sú v tvojom dosahu teraz. Už zajtra môže byť neskoro, „lebo nevieš, čo splodí deň“ (Príslovia 27:1).

„Boh teda prehliadol časy nevedomosti, ale teraz zvestuje ľuďom, všetkým všade, aby činili pokánie, pretože ustanovil deň, v ktorom bude súdiť celý svet

v spravodlivosti v osobe muža, ktorého určil nato, a podáva všetkým ľuďom vieru vzkriesiac ho z mŕtvych“ (Skutky 17:30-31).

Ježiš pred Pilátom stojí tam,
zradený, zapretý, sám a sám;
otázka zaznieva stade k nám:
Ako mám naložiť s Ježišom?

„Kto verí v neho, nebude odsúdený,
ale ten, kto neverí, už je odsúdený, lebo
neuveril v meno jednorodeného Syna
Božieho“ (Ján 3:18).

C. W. Cooper

Chceš vyznať, Ježiš že tvoj je Pán?
Alebo zaprieť a ostať sám?
Slávnostne, mocne znie znova k nám:
Ako mám naložiť s Ježišom?

Oslavujte Hospodina!

*Dnes pri ňom šťastne sedím, zriem krásnu jeho tvár
a velebím ho, cením si vzácny neba dar.
Nestačia na to krátke dni tú lásku chváliť vďačne vždy.*

Posledný verš z piesne „Pán Ježiš aj mňa hľadal“.
(Spevník Duchovné piesne, Nitra 1987, pieseň č. 141)

Požehnané sú chvíle, keď si necháme srdce utíšiť Božím Duchom. On to môže dosiahnuť aj prostredníctvom piesne a v nej nám pripomenie to, čo človek práve potrebuje počuť.

V Evanjeliu podľa Marka čítame, že keď Pán Ježiš uzdravil posadnutého, v ktorom bolo mnoho démonov, uzdravený potom pri ňom už pokojne sedel (Marek 5:1-20). Ten, ktorý bol ovládaný zlými duchmi, démonmi, ktorý nemal vo svojej moci svoje telo a žil v neustálom trápení, zrazu, keď ho Pán Ježiš uzdravil, sedel pri ňom pokojne a chcel byť už stále s ním (verš 18). A tak aj tí, ktorí spoznali Pána Ježiša, radi trávia chvíle s ním a šťastní zotrvávajú v jeho prítomnosti.

Tak je to aj na spoločných zhromaždeniach. Stretávame sa s bratmi a so sestrami a Pán Ježiš – tak, ako zaslúbil, je uprostred nás. A to je nádherne. Verím, že na stretávania nechodíme preto, že

musíme, ale že chceme. Možno máme niekedy ťažšie dni, prežívame nejaké trápenie, ale aj tak ideme radi na spoločné stretnutie, aby sme tu aj v takejto našej situácii našli útechu a občerstvenie. A sme občerstvení, keď zrieme jeho krásnu tvár. Keď ho velebíme, ceníme si vzácny neba dar. Posledná veta z piesne je veľmi krásna: „A nestačia na to krátke dni tú lásku chváliť vďačne vždy.“

A je to naozaj tak! Kto pozná Pána Ježiša, rád chváli jeho meno. K chvále a oslave nášho Boha nás povzbudzujú aj prvé verše Žalmu 105 (verše 1-4):

„Oslavujte Hospodina! Vzyvajte jeho meno! Oznamujte jeho skutky medzi národmi!

Spievajte mu, spievajte mu žalmy! Rozmýšľajte o všetkých jeho divoch!

Chváľte sa menom jeho svätosti. Nech sa raduje srdce tých, ktorí hľadajú Hospodina!

Hľadajte Hospodina a jeho silu; hľadajte jeho tvár ustavične!“

Toto robili Boží muži a Božie ženy. Toto robili starozmluvní veriaci a toto by mala robiť aj cirkev dnes – oslavovať Hospodina ustavične. Máme ho za čo oslavovať, lebo vieme, aký je. Okúsili sme jeho milosť a všade okolo seba vidíme jeho mocnú ruku.

Vzývajte jeho meno! Keď na Letnice vznikla cirkev a Peter mal prvú kázeň, pripomenul v nej, čo bolo povedané cez proroka Joela: „A bude, že každý, ktoľvek bude vzývať meno Pánovo, bude spasený.“ (Skutky 2:21) A apoštol Pavol to dopĺňa: „Lebo Písmo hovorí: Nikto, kto verí v neho, nebude zahanbený. Lebo nie- to rozdielu medzi Židom a Grékom, lebo ten istý Pán je Pánom všetkých, bohatý naproti všetkým, ktorí ho vzývajú. Lebo každý, kto bude vzývať meno Pánovo, bude spasený.“ (Rímskym 10:11-13)

Neviem, či si to uvedomujeme, ale vzývať meno Pána Ježiša je súčasťou nášho nového života, ktorý sme pri spasení obdržali. Byť zachránený znamená aj byť požehnaný, obohatený. Urobím malú ilustráciu.

Keď máme nejaký zdravotný problém a ideme k lekárovi, ktorý nám pomôže, sme šťastní, že sme uzdravení. No ale predstavte si, že ten lekár by mal moc dať nám k uzdraveniu ešte nejaký bonus. Nie len nás uzdraviť, ale ešte niečo k tomu pridať. Pán Ježiš je takým lekárom. On nielenže uzdravuje, on nás aj obohacuje! A obohacuje nás nie tak tým telesným, ako pravdaže najmä tým duchovným. Každou múdrosťou a rozumnosťou duchovnou, ako o tom píše Jakub, že „*ak sa niekomu z vás nedostáva múdrosti, nech prosí zhora, od Boha a nech nepochybuje.*“

(Jakub 1:5-6) A Pán dá, aby sme vedeli múdro a rozumne žiť na tomto svete. On nás obohatí duchovnou múdrosťou a rozumnosťou a samozrejme, svojou prítomnosťou.

Spievajme mu žalmy. Dávid ustanovil spevákov, aby v chráme, ktorý bol postavený potom, za Šalamúna, tam mohli Boha oslavovať a ospevovať jeho krásu. Rozmýšľajme o všetkých jeho divoch. Keď čítame Božie slovo, rozmýšľajme o Božích divoch, ktoré sa diali či v dobe Starej alebo Novej zmluvy. Chváľme sa menom jeho svätosti.

Deti sa rady chvália svojimi rodičmi a to je správne. A my máme dokonalého nebeského Otca, máme dokonalého Spasiteľa, ktorým sa radi chválime a on je za nás. Ak je Boh za nás, kto proti nám? Nech sa raduje srdce tých, ktorí ho hľadajú.

Prichádzame do zhromaždenia, aby sme oslavovali Hospodina, aby sme oslavovali, vzývali Pána Ježiša, aby sme spievali jeho menu chvály a vzdávali mu vďaku, aby sme rozmýšľali o tom, čo učinil v našich životoch, čo konal v tej dobe, keď žil tu na zemi. Sme tu preto, aby sme sa chválili ním, jeho milosťou a láskou. A sme tu preto, aby sme ho hľadali. Sú to veľmi vzácne veci. Keď ich budeme robiť, budeme naozaj požehnaní a budeme prežívať to, čo sa spieva v spomínanej piesni: „Dnes pri ňom šťastne sedím, zriem krásnu jeho tvár“.

Žalm 105 je zameraný na históriu Izraela, ale v posledných veršoch sa končí krásnym pripomenutím toho, že Hospodin naplnil, čo slúbil Abrahámovi. Pre svoju vernosť a lásku naozaj izraelský ľud doviedol do zaslúbenej zeme. A keď im dal zaslúbenú zem, Písmo oznamuje: „Dal im zeme pohanov a zdedili to, čo

namáhavou prácou nadobudli národy“ (verš 44). My by sme tiež mohli povedať, že sme zdedili to, čo namáhavou prácou získal Pán Ježiš. To, čo sme skrze neho dostali, nie je žiadnou našou zásluhou. My sme sa nijako nepričinili o to, aby sme získali také veľké spasenie.

Hospodin urobil pre izraelský ľud veľké veci. Dal im nádhernú krajinu a očakával, že mu budú na svedectvo tak, ako sa končí tento žalm: „aby ostríhali jeho ustanovenia a zachovávali jeho zákony, Hallelujah!“ (verš 45)

Keď sa Pán Ježiš lúčil so svojimi učeníkmi, dal im poverenie. Jeho posledné slová boli: „A Ježiš pristúpiac hovoril s nimi a povedal: Daná mi je každá moc na nebi aj na zemi. A tak choďte, čiňte učeníkmi všetky národy krstiac ich vo meno Otca i Syna i Svätého Ducha, učiac ich zachovávať všetko, čokoľvek som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skonania sveta. Amen“ (Matúš 28:18-20). Čo očakával od učení-

kov vtedy a čo očakáva od nás dnes? Aby mu boli na svedectvo činiať mu učeníkmi všetky národy; a jeho prikázanie sa končí zaslúbením: „A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skonania sveta.“

Prichádzajme na spoločné zhromaždenie a neustále si pripomínajme Božie meno a to, čo Boh pre nás učinil skrze Pána Ježiša Krista. Pripomínajme si všetky tie dobré veci, ktoré on vykonal pre nás, a neustále hľadajme jeho tvár. Oslavujme ho, spievajme mu žalmy. A stále sa učme zachovávať všetko, čo nám prikázal. Keď toto všetko robíme, sme požehnaní, Otec nebeský nás naplňuje potešením, svojím Svätým Duchom a my sme potom svetlom, ktoré svieti do tmy tohto sveta. Sme soľou, ktorá nestratila slanosť, je potrebná a užitočná pre tento svet. Tak vďaka Pánovi Ježišovi, že nás pozval do spoločenstva s ním a s nebeským Otcem, aby sme ho mohli zažívať už tu, na zemi.

Michal Súčan

Klaniame sa Pánovi Ježišovi Kristovi

A keď vošli do domu, našli dieťaťko s Máriou, jeho matkou, a padnúc klaňali sa mu a otvoriac svoje poklady obetovali mu dary: zlato, kadivo a myrru.

Matúš 2:11

Žalm 148:1-13; Izaiáš 6:1-3; Lukáš 24:50-52; Ján 9:35-38

Chcel by som hovoriť o Pánovi Ježišovi Kristovi ako predmete uctievania, holdu a klaňania sa. Poznáme ho ako nášho požehnaného Spasiteľa, ktorý k nám prišiel v láske a milosti. Milujeme ho z celého srdca. Teraz však zamýšľam hovoriť o našom klaňaní sa jemu.

Pasáže Písma uvedené v podnadpise podávajú rozmanité príklady, ako sa vzdáva jeho požehnanej osobnosti hold a klaňanie. Napriek všetkému nášmu dôvernému styku s požehnaným Pánom, ktorý nám je umožnený – vďaka Bohu za to – nikdy nesmieme spustiť

zo zreteľa veľkú myšlienku, že Pánovi sa treba klaňať v úctivej bázni. Čo ako blízko k nám on prišiel vo svojej skláňajúcej sa milosti alebo vo svojom slávnom povýšení ako hlava tela, kvôli majestátu jeho osobnosti stále musíme mať voči nemu postoj a ducha úcty.

Žalm 148 vyzýva celé tvorstvo a celý Boží ľud chváliť Hospodina (Boha menom Jahve). Náš milovaný Spasiteľ, Pán Ježiš Kristus, je tiež Stvoriteľ všetkých vecí. V Židom 1:2 čítame: „Prostredníctvom ktorého utvoril aj svety“ a to sa vzťahuje na Pána Ježiša. Boh (Jahve) stvoril nielen všetko, čo vidíme a poznáme, ale aj to, čo nevidíme a nepoznáme. Viditeľné i neviditeľné bolo stvorené prostredníctvom neho (Krista) a pre neho (Kolosenským 1:16). Kiežby sme stále pamätali, aká veľká a obdivuhodná osoba sa k nám priblížila v milosti, aby sme pri klaňaní sa zaujali úctivý postoj, ktorý patrí tejto vznešenej osobe. Skutočnosť, že sa stal človekom a stal sa účastným krvi a tela, nijako neznižuje majestát jeho osoby ako Stvoriteľa. Verím, že ako zhromaždenie obdivuhodným a vznešeným spôsobom zakúša svoje vlastné výsady a požehnaní, rovnako by malo s klaňaním sa obdivovať všetko, čím bol Pán pred tým, než sa stal človekom. Mali by sme sa mu aj klaňať ako Stvoriteľovi všetkého, lebo on sa nevzdal ničoho z tejto slávy. Zhromaždenie prijíma každú časť Božieho zjavenia. Myslím, že v Žalme 148 môžeme vidieť, aký vznešený a veľký je náš Pán ako Stvoriteľ, lebo všetko sa vyzýva chváliť jeho meno. Keď máme pred sebou jeho vznešenú veľkoleposť ako Stvoriteľa, skláňajú sa pred ním aj naše srdcia v úcte.

V 6. kapitole Izaiáša vidíme serafínov a ich postoj svedčí o tej najhlbšej úcte. Neprestajne privolávali: „Svätý, Svätý, Svätý!“ Vieme, že sa prihovárajú nášmu Pánovi Ježišovi, lebo Ján nám hovorí v 12. kapitole svojho evanjelia: *„To povedal Izaiáš, pretože uzrel jeho slávu a hovoril o ňom“* (verš 41). V Izaiášovi vidíme, že títo anjeli vyznávajú svätosť a robia to v svätej úcte a klaňaní pred touto vznešenou bytosťou, pred naším milovaným Pánom a Spasiteľom Ježišom Kristom. Keď anjeli a mocnosti, viditeľné a neviditeľné, sa skláňajú pred ním v svätej úctivosti, o to viac by sme to mali robiť my, kvôli ktorým sa stal človekom, a za ktorých položil svoj život, aby nás zmieril s Bohom.

Dnes prevláda veľký nedostatok úctivej bázne. Mnohí hovoria o Bohu a namyslene tvrdia, že dokážu všetko vysvetliť. Nemali by sme v prítomnosti Božej zaujímať takýto postoj, lebo nevyjadruje úctivú bázeň. Tento nekonečne vznešený sa stal človekom a žil v najnižších podmienkach. Chodil tu na zemi a nemal, kde by hlavu sklonil. Pre nás sa stal chudobným, aby sme sa my jeho chudobou stali bohatými. Boh zostúpil a stal sa človekom. To je niečo úplne nevysvetliteľné, to žiadna ľudská bytosť nedokáže pochopiť, ale mali by sme tomu veriť s najhlbšou úctivou báznou a klaňaním.

Verím, že prvý hold, prvé klaňanie, ktoré dostal požehnaný Pán po tom, čo sa stal človekom, mu prejavili mudrci od východu. Videli ho aj pastieri v Lukáš 2 o niečo skôr, ale nečítame, že by sa mu klaňali. Lenže o mudrcoch v Matúšovi: 11 čítame, že sa mu klaňali a obetovali mu dary. V tejto udalosti vidíme, ako pozoruhodne Boh koná mimo hraníc Izraela, lebo pohanania mali túto výsadu

ako prví sa klaňať tejto obdivuhodnej osobnosti. Aj keď ešte nevedeli všetko o tom, kým on bol, predsa mu vzdali svoj hold, i otvorili svoje poklady a obetovali mu dary, ktoré poukazujú na jeho božskú slávu. Vari by boli podnikli takú dlhú cestu, aby videli bežné dieťaťko? Uznali ho ako Kráľa, aj keď ho nenašli v kráľovských pomeroch, ale mali vieru v Boha.

Čítame aj o iných zaujímavých udalostiach, keď ľudia vzdali Pánovi na zemi hold, ale nemuseli sa pri tom skutočne klaňať. Na konci Lukášovho evanjelia, keď bol vynášaný do neba, učenci sa mu klaňali, lebo vedeli, že on je Syn Boží (Lukáš 24:52). Potom sa s veľkou radosťou vrátili do Jeruzalema a neprestajne boli v chráme, chválili Boha a dobrorečili mu. Nežalostili a neplakali ako v deň jeho zmŕtvychvstania v Markovi 16:10. Pochopili poučenie o vzkriesení a nanebovstúpení Pána. Lebo to privádza naše srdcia k tomu, aby sme vzdali Pánovi svätý hold, aby sme sa mu klaňali, a toto nás naplňa radosťou, takže chválime Boha a dobrorečíme mu. Boh zničil skutky nepriateľa. Premohol smrť a nás vyslobodil. Jeho Syn je po jeho pravici a má všetku právomoc na nebi i na zemi. Radujeme sa, že sme oslobodení z moci hriechu a sveta so všetkou jeho skazou a zábavami. Už nejdeme za jeho rozkošami a ctižiadostivosťou. Keď si uvedomujeme, že Pán Ježiš nás z tohto vyslobodil, potom nemôžeme konať nič iné, len jemu sa klaňať a neprestajne chváliť Boha a dobrorečiť mu.

Teraz prejdem k slepému od narodenia v Jánovi 9. Vyhodili ho von, ale Pán ho našiel a povedal mu, že on je Boží Syn. Potom čítame, že sa mu klaňal. Bolo to viacej ako bežná vďačnosť, lebo naozaj uveril, že on je Boží Syn, to jest božská osoba,

ktorá sa stala človekom. Akú výsadu to máme, jemu sa klaňať! Tým sa náš duch zbaví oblasti, kde nás často deptajú rozličné pukušenia. Tento slepý od narodenia prešiel ťažkým obdobím. Susedia neprijali jeho svedectvo, vlastní rodičia ho opustili a náboženski vodcovia ho vylúčili zo synagogy po tom, čo mu Pán otvoril oči. Vari si myslíte, že by na to myslel v prítomnosti Pánovej? Nemyslíte, že tam zabudol na všetok výsmech a odpor? Teraz mal uspokojené srdce. Sotva sa možno klaňať bez toho, že by srdce bolo uspokojené, lebo naše srdce sa musí zaoberať jeho osobou. Poznáme to ako veriaci? Bohu buď vďaka za to, že to poznáme. Máme prístup k tejto požehnanej osobe, Božiemu Synovi, a naše srdcia sa mu klaňajú. Naše srdcia sa zaoberajú ním a všetkým, čím on je. Veríme v neho, lebo viera je potrebná. Pán sa spýtal tohto bývalého slepého od narodenia: „Ty veríš v Syna Božieho?“ Je to prostredníctvom viery. Mojžiš vytrval vo viere, ako by videl neviditeľného (Židom 11:27). Naše srdcia sa môžu vierou v sile Ducha skláňať pred touto požehnanou osobou, pred Božím Synom, a prinášať mu hold a klaňanie.

Nakoniec by som chcel povedať ešte niekoľko slov o tom, ako sa on k nám v milosti priblížil. On je hlavou tela a chcel by, aby sme túto pravdu uskutočňovali a zakúšali. Zaujímá táto osoba len jedno postavenie, v ktorom sa jej môžeme klaňať? Vari on nezauljal aj iné postavenie? Ale áno. Jestvuje jedno obdivuhodné tajomstvo. On sa stal človekom, aby zomrel a svojou smrťou odstránil to, čo prekážalo nášmu prístupu k Bohu, aby odstránil hriech obeťou seba samého. A teraz je on vo vzkriesení počiatkom nového ľudského pokolenia,

v ktorom sme prostredníctvom Ducha spojení s ním. „On je hlavou tela, zhromaždenia (Cirkvi)“ (Kolosenkým 1:18). Aký to má na nás účinok? Povieme, že okrem neho nechceme mať inú hlavu. Kiežby sme prišli pod vplyv Krista ako hlavy, aby sme dostali pokyny! Z neho, hlavy, celé telo, kĺbmi a šľachami vystrojené a pospájané rastie Božím vzrastom (Kolosenkým 2:19). Kiežby sme sa dali k dispozícii hlave, lebo hlava vedie, živí a opatruje telo. Kristus ako oslávený človek je našou hlavou. Kiežby sme o tom viacej premýšľali, lebo nepremýšľame o tom dosť! Jemu sa nikdy nestane, že by mu chýbala múdrosť a láska, lebo on je navždy hlavou svojho zhromaždenia.

Podľa listu Efezanom máme celkom vrúcny vzťah ku Kristovi, ktorý je obrazne predstavený vzťahom medzi mužom a ženou. „Toto tajomstvo je veľké,“ píše

Pavel v Efezským 5:32, a pokračuje: „hovorím to však so zreteľom na Krista a Cirkev“. Cirkev je Kristovým telom a je spojené s Kristom, svojou hlavou. Lenže Cirkev je s ním spojená aj v láske ako jeho manželka: „Preto zanechá človek otca i matku a bude ľnúť k svojej žene, a tí dvaja budú *jedným* telom“ (Efezským 5:31). Ak zakúšame túto jednotu s ním, potom on je naším jediným záujmom. Všetky naše želania sa budú točiť len okolo Krista, a v našom zamestnaní, v našej rodine alebo kdekoľvek inde budeme mať pred sebou iba Krista. Aj keď je náš Pán Ježiš hoden klaňania, predsa je on spojený so svojimi vo svätom vzťahu. Keď si toto uvedomujeme, mali by sme sa povzniesť nad malicherné veci a nezamestnávať sa sebou samými. Kiežby sme na všetko hľadeli vo svetle Kristovom!

C. C. Elliott

Nasledovanie Syna človeka bez domova

Som si istý, že všetci vieme, aké je to, keď sa cítime nesvoji na určitých miestach alebo v spoločnosti určitých ľudí. Radšej by sme boli inde, na mieste, ktoré je nám známejšie, s ľuďmi, ktorých poznáme. Ako uvidíme, nasledovať Ježiša znamená, okrem iného, cítiť sa tak, akoby sme nepatrili do tohto sveta.

A stalo sa, keď išli, že mu povedal ktosi na ceste: Pane, pôjdem za tebou, kamkoľvek pôjdeš. A Ježiš mu riekol: Líšky majú svoje skrýše, i nebeskí vtáci majú svoje hniezda, ale Syn človeka nemá, kde by hlavu sklonil.

Lukáš 9:57,58

Pán Ježiš šiel so svojimi dvanástimi učeníkmi po ceste smerujúcej do Jeruzalema, kde bol len o niekoľko mesiacov neskôr ukrižovaný. Ako kráčali, nejaký muž pristúpil k Ježišovi a povedal: „Pôjdem za tebou, kamkoľvek pôjdeš.“ Kto bol tento muž? V paralelnej pasáži v Evanjeliu podľa Matúša sa dozvedáme,

že to bol učiteľ zákona, zákonník. Teraz by sme mali zobrať do úvahy skutočnosť, že zákonníci boli vo všeobecnosti nepriateľskí voči Ježišovi a Ježiš ich často veľmi ostro kritizoval, najmä pre ich pokrytectvo. A predsa, podľa Matúšovho záznamu tento zákonník, tento učiteľ zákona vlastne oslovil Je-

žiša „Učiteľ“, čím uznal jeho postavenie a autoritu. Avšak slová, ktoré tento muž použil, boli dokonca pozoruhodnejšie ako samotný prejav úcty. Skutočne tu nie je žiaden náznak, že by bol čo i len trochu neúprimný, keď vyhlásil, že bude nasledovať Ježiša, kamkoľvek pôjde.

Máme tu muža, ktorý bol úprimný a učení v starozákonných Písmach a ktorý sľuboval Ježišovi bezhraničnú vernosť. Iste by bol z neho ideálny učeník. A predsa, Ježišove slová, ktorými odpovedal, neboli slovami nadšeného prijatia, ale skôr varovaním. Toto je opäť jeho odpoveď: „*Líšky majú svoje skrýše, i nebeskí vtáci majú svoje hniezda; ale Syn človeka nemá, kde by hlavu sklonil.*“ Čo ho viedlo k takejto odpovedi? Samozrejme, že Pán pozná ľudské srdce a jasne si uvedomil, že tento muž, hoci bol úprimný, nedomyslel následky svojho sľubu. Bol to muž, ktorý bol v živote zvyknutý na určité pohodlie a privilégiá. Bol vážnym členom vtedajšej spoločnosti. K Ježišovi ho zrejme priťahoval výjav všetkých tých tisícov ľudí, ktorí nasledovali Majstra, ohromujúce zázraky, ktoré robil deň čo deň a najmä jeho znamenité učenie, ktoré ľudia počúvali s bážňou a úžasom. Ten zákonník by bol rád s tým všetkým spojený. Ale Ježiš cítil, že ho musí zbaviť ilúzií z jeho dost' romantickej predstavy tak, že poukáže na inú stránku reality. Áno, mohlo sa zdať, že Ježiš je medzi davmi obľúbený, že žasli nad ním a obdivovali ho za všetko, čo povedal a urobil, ale to nezmenilo skutočnosť, že v inom zmysle bol cudzincom na tejto zemi. Aj zvieratá mali miesto na bývanie, ktoré mohli pokladať za domov, ale Syn človeka, vtelený Boží Syn, nemal žiadne „trvalé miesto na bývanie“. Pána Ježiša nehnao

nadšenie davov, ich obdiv k nemu, ani vidina slávy a šťastia. Nepremohli ho ani emócie ľudí, pretože vedel, aké sú často povrchné a veľmi dobre vedel, že ich zvolania *hosana* sa čoskoro zmenia na výkriky „*ukrižovať ho!*“.

Nie, Ježiša poháňal iný duch. On už dal svojmu Otcovi rovnaký záväzok, aký sľuboval zákonník. V podstate povedal: „Otče, pôjdem, kamkoľvek budeš chcieť, urobím, čokoľvek budeš chcieť, dám, akúkoľvek obeť budeš požadovať. Mojim cieľom je splniť úlohu, ktorú si mi dal, aby muži a ženy všetkých vekových skupín a zo všetkých národov boli navždy spasení, a potom sa vrátim k tebe do neba.“

Ježiš vlastne tomu zákonníkovi povedal: „Vravíš, že ma chceš nasledovať, kamkoľvek pôjdem, ale aký je tvoj motív? Ak hľadáš svetské uspokojenie, popularitu a slávu, nikdy nezotrváš. Nebudeš ochotný znášať straty, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou života zasväteného mojej službe. Ak je však tvoj zrak upriamený na večnosť, potom je to iná vec. Nebude ľahké znášať ťažkosti a obeť kresťanského života, ale dokážeš ich prekonať, pretože Boh ti dá silu, ktorú budeš potrebovať.“

Nevieme, čo sa stalo s tým zákonníkom – či súhlasil s nasledovaním Pána Ježiša podľa jeho požiadaviek, alebo sa odvrátil, pretože si uvedomil, že cena za nasledovanie je príliš vysoká. Aký je ale tvoj postoj, priateľu? Si snád' niekto, kto veľmi obdivuje Ježiša? Čítaš si s nadšením o jeho živote a slovách v evanjeliách? Možno si už bol na hromadnom podujatí organizovanom tvojím zborom, kde si sa stretol s ľuďmi zo širokého okolia a uchvátilo ťa dojatie z tejto udalosti. O tom však kresťanský život nie je. Ježiš

sa úplne jasne vyjadruje v evanjeliách, že nasledovať ho znamená tiež zaprieť seba samého, ako to urobil on, znamená to vziať na seba kríž, znášať pre neho utrpenie. Takéto veci nie sú vôbec príťažlivé. Je pravdou, že v kresťanskom živote je veľa radosti a odmien, pretože veriaci sa teší zo spoločenstva s Bohom a inými veriacimi, nehovoriac o tom, že zažíva vypočuté modlitby a je si vedomý, že ho Pán vedie, chráni a vyučuje. Nič to však nemení na skutočnosti, že nasledovník Ježiša Krista je cudzincom na tejto zemi, jeho priority sú iné a stáva sa, že sa vo svete cíti vyslovene nepríjemne.

Ak teda chceš nasledovať Pána, kamkoľvek ťa povedie, potom určite nechcem utlmiť tvoje nadšenie. Kresťanský život je jediný, ktorý stojí za to žiť: samotný Ježiš ho opísal ako život v hojnosti. Áno, požehnaní skutočného nasledovníka Pána Ježiša sú mnohé a prevažujú nad problémami a ťažkosťami, ktoré ťa môžu stretnúť. Ako by to mohlo byť ináč, keď sa môžeš tešiť z dôverného vzťahu s Bohom ako tvojím Otcom a s Pánom Ježišom Kristom ako

tvojím Spasiteľom? Je úžasné vedieť, že tvoje hriechy sú odpustené, že tvoj Pán ťa miluje neutíchajúcou láskou a že má pre teba dokonalý plán, na mieru vytvorený pre tvoj život. Nielen to, ale taktiež sľúbil, že keď zomrieš, pôjdeš s ním naveky žiť v nebi. Ježiš však nikdy neskrýval skutočnosť, že žiť ako jeho nasledovník znamená čeliť skúškam a problémom vo väčšej miere, ako to zažívajú tí, ktorí ho nepoznajú. Znamená to, že niekedy nebudeš pochopený a budeš čeliť protivenstvám dokonca aj od tých, ktorí sú ti blízki a drahí. Tak ako Ježiš, Syn človeka, nemal kde skloniť hlavu, aj ty sa môžeš niekedy cítiť mimo, ako cudzinec v tomto svete. Ak pochybuješ o tom, že si pripravený dať úplný sľub Pánovi Ježišovi Kristovi, dovoľ mi pripomenúť ešte dve veci. Bez takéhoto sľubu oddanosti Spasiteľovi celý tvoj život nebude mať zmysel a skončí sa katastrofou. Po druhé, on zomrel na kríži, aby sme mohli mať odpustenie a večný život; nezdá sa ti, že oddanosť jemu je veľmi malá vec v porovnaní s tým najvyšším aktom lásky?

Michael Steedman

Silné puto rodinných väzieb

A stalo sa, keď išli, že mu povedal ktosi na ceste: Pane, pôjdem za tebou, kamkoľvek pôjdeš. A Ježiš mu riekol: Líšky majú svoje skrýše, i nebeskí vtáci majú svoje hniezda; ale Syn človeka nemá, kde by hlavu sklonil. A inému riekol: Pod' za mnou! Ale on povedal: Pane, dovoľ mi, aby som prv odišiel a pochoval svojho otca. Ale Ježiš mu povedal: Nechaj mŕtvych pochovať svojich mŕtvych, ale ty odíď a rozhlasuj kráľovstvo Božie! A povedal aj iný: Pôjdem za tebou, Pane, ale mi dovoľ prv rozlúčiť sa s tými, ktorí patria k môjmu domu. Ale Ježiš mu povedal: Nikto položivší svoju ruku na pluh a pozerajúci sa naspäť nie je súci do kráľovstva Božieho.

Lukáš 9:57-62

V tejto časti príbehu evanjelia bol Ježiš na ceste do Jeruzalema so svojimi učeníkmi. Kým sa prechádzali, stretli troch ľudí, ktorých by sme mohli opísať ako potenciálnych nasledovníkov Ježiša. V predchádzajúcom zamyslení (str. 9) sme uvažovali o prvom z týchto mužov. Spontánne a s nadšením sa dobrovoľne prihlásil, že bude nasledovať Pána, kamkoľvek pôjde, no Ježiš ho upozornil, že nasledovanie bude plné útrap a ťažkostí. Bol im ochotný čeliť?

Teraz budeme uvažovať o tých ďalších dvoch mužoch, ktorí boli možnými nasledovníkmi Pána. Pozrime sa na prvého z nich, aby sme videli, čo sa stalo. Čítame, že tentoraz to bol Ježiš, kto sa prihovril mužovi ako prvý, hovoriac mu, aby ho nasledoval. Teraz si všimnime, ako ten reagoval na Pánov príkaz. Muž neignoroval Ježišove slová, ani nepovedal nie. Z nášho textu Písma sa zdá, že bol ochotný nasledovať Majstra, no zároveň povedal, že mu v tom niečo bráni, aby tak urobil hneď. Zdá sa, že jeho otec zomrel len nedávno a ešte nebol pochovaný. Požiadal teda o to, čo by sa na prvý pohľad mohlo zdať ako veľmi rozumná žiadosť. Povedal: „*Pane, dovol' mi, aby som prv odišiel a pochoval svojho otca.*“ (Lukáš 9:59) Čo by mohlo byť prirodzenejšie než chcieť pochovať si vlastného otca? Pán by určite povedal: „*Áno, to je v poriadku, ale hneď, ako dokončíš, čo je potrebné, príď a nasleduj ma.*“ Ale čo čítame v Písme ďalej? Opäť tu vidíme Spasiteľove slová: „*Nechaj mŕtvych pochovávať svojich mŕtvych, ale ty odíď a rozhlasuj kráľovstvo Božie!*“ (Lukáš 9:60) Ak by ktokoľvek takto hovoril, priklonili by sme sa k tvrdeniu, že ten človek je necitlivý, alebo dokonca bezcitný. No rozprávame tu o Pánovi Ježišovi Kristovi,

ktorý nikdy neurobil ani nepovedal nič zlé, takže musel mať veľmi dobrý dôvod, prečo sa s ním takto rozprával. Samozrejme, Pán Ježiš pozná srdce každého človeka, a tak mohol presne vedieť, čo si tento muž myslel.

Čo mal Ježiš presne na mysli, keď povedal: „*Nechaj mŕtvych pochovať svojich mŕtvych?*“ Čo tým myslel, je, že tí, ktorí sú duchovne mŕtvi, sa môžu zapodievať pochovávaním tých, ktorí sú mŕtvi fyzicky. Z týchto slov môžeme vyvodit' záver, že príbuzní muža neboli skutoční veriaci a nemali záujem o duchovné veci – boli teda duchovne mŕtvi. Úloha pochovať mŕtveho muža mohla byť pokojne ponechaná v ich rukách. No Ježiš chcel použiť tohto možného nasledovníka na väčšie veci. Pán chcel, aby sa zapojil do evanjelizácie, ohlasujúc Božie kráľovstvo. Len skutočný veriaci, niekto, kto má v sebe duchovný život, sa mohol podujat' na takú dôležitú a naliehavú úlohu. Takže z nejakého nám neznámeho dôvodu Pán Ježiš nedovolil tomuto mužovi vykonať to, čo by za normálnych okolností bolo prirodzenou činnosťou, ba priam synovskou povinnosťou, teda pochovať si vlastného otca.

Druhý muž z našej pasáže očividne spadá do podobnej kategórie ako prvý muž v zmysle, že tiež bol ochotný nasledovať Pána Ježiša, no bolo tu niečo, čo chcel vykonať ako prvé. Opäť pôsobí jeho požiadavka úplne normálne a prirodzene. Jednoducho sa chcel vrátiť a rozlúčiť so svojou rodinou skôr, než sa pripojí k Pánovi Ježišovi a ostatným učeníkom. Určite na tom nebolo nič zlé, však? Pravdepodobne by to ani nemuselo dlho trvať. No Pán Ježiš to opäť nedovolil. Odpovedal takto: „*Kto položí ruku na pluh a obzerá sa späť, nehodí sa pre kráľovstvo Božie.*“ (Lukáš 9:62)

Čo tým Ježiš myslel? Nuž, keď človek orie pole, napríklad s volom, je nevyhnutné, aby pozeral stále dopredu, aby tak oral rovnú brázdú. Oráč, ktorý sa obzerá späť, spôsobí len chaos. Opäť je jasné, že Pán veľmi dobre poznal srdce tohto muža. Vedel, že ak sa vráti domov, aby sa rozlúčil, scéna, ktorá ho stretne doma, bude mať na neho taký emocionálny vplyv, že nikdy nebude schopný primerane slúžiť Pánovi. Nebol by schopný slúžiť Pánovi celým srdcom, pretože časť svojho srdca a záujmu by nechal doma pri svojej rodine. Jeho myseľ by sa možno znovu a znovu vracala k tej emotívnej rozlúčke a on by bol roztržitý, a teda neschopný účinne slúžiť Pánovi. Ježiš mu povedal, aby sa tomu vyhovel, lebo sa potrebuje úplne oddeliť od svojich milovaných – a v tomto jeho konkrétnom prípade to znamenalo ani sa nevrátiť, aby sa s nimi rozlúčil.

Takže jeden z tých dvoch mužov ho mal nasledovať a už sa nevrátiť domov, aby pochoval svojho otca, ten druhý ho mal nasledovať bez toho, aby sa rozlúčil so svojou rodinou. Nie je nám objasnené, prečo k nim Ježiš prehovoril takýmto spôsobom a nesmieme si myslieť, že toto sú pokyny, ktoré musia do bodky nasledovať všetci nasledovníci Pána Ježiša. Avšak všetky pasáže Písma sú inšpirované Bohom a boli začlenené do jeho Písma z určitého dôvodu. Inými slovami, z tejto pasáže sa môžeme poučiť aj my. Celú túto sériu som nazval „Nasledovanie Ježiša“. Čo však znamená nasledovanie Ježiša v skutočnosti? Znamená to úplne sa mu zaviazat', teda odovzdat'. Obaja muži z našej pasáže povedali: „Áno, som ochotný ťa nasledovať, no je tu niečo, čo musím urobiť

najprv.“ Ježiš vedel, že obaja muži mali rozdvojené srdce, že ich oddanosť voči nemu bola len čiastočná, nie úplná.

Teraz mi dovoľte uplatniť tento princíp na vás, čitateľov. Dovoľte mi rovno povedať, že to, o čom Ježiš hovoril, nemá nič alebo len veľmi málo spoločné s chodením do kostola, nech by to bol ktorýkoľvek kostol. Môžete sa zúčastňovať na bohoslužbách hoci aj každý deň svojho života a robiť to s úprimnosťou a oddanosťou bez toho, aby ste niekedy boli skutočnými nasledovníkmi Pána Ježiša Krista. Nemám nič proti cirkvám, ak verne a pravdivo učia Sväté písmo samotné, bez pridávania ľudskej tradície. Na druhej strane, každého by som vždy povzbudzoval, aby navštevoval miesto uctievania, kde sa vyučuje a vysvetľuje Božie slovo a kde je Pán Ježiš uznávaný ako jediný Prostredník medzi Bohom a človekom. Skutočne nasledovať Ježiša však človek začne až vtedy, keď celý svoj život odovzdá Spasiteľovi.

Dvanásť apoštolov bolo povolaných na zvláštne, jedinečné úlohy, avšak ich povolanie predstavuje obraz toho, čo znamená stať sa kresťanom, čo znamená byť skutočným, pravým veriacim, skutočným nasledovníkom Krista. Opustili všetko, aby ho nasledovali. V prípade Šimona a Ondreja to v skutočnosti znamenalo opustiť otca a sluhov na rybárskej lodi a ísť za Spasiteľom. V istom zmysle Pán od nás nevyžaduje nič menej. Pravdepodobne nebudete musieť opustiť domov, ale Pán žiada, aby bol On vo vašom živote najvyššou prioritou. Je Ježiš nepopierateľný Spasiteľ, Majster a Vodca vášho života?

Michael Steedman

Útočisko v čase nebezpečenstva

V jednom článku z denného čítania *Cestou života* bolo napísané, že slovo *útočisko* má rovnaký slovotvorný základ ako slovo *útok* a vtedy sa hľadá skrýša a ochrana. Krátky slovník slovenského jazyka definuje *útočisko* alebo aj *útočisko* ako miesto, alebo osobu, poskytujúcu ochranu, prípadne útulok v ťažkostiach, v boji, v nebezpečenstve a problémoch. Chcel by som sa v niekoľkých myšlienkach s vami podeliť o to, čo Božie slovo hovorí o útočisku.

Prvé miesto, ktoré chcem spomenúť, sa nachádza v 5. knihe Mojžišovej kapitole 19:1-6, kde verš 3 hovorí nasledovne: „Spravíš si cestu a rozdelíš na tri diely územie svojej zeme, ktorú ti dá Hospodin, tvoj Boh, do dedičstva, a bude to nato, aby sa ta utiekol každý, kto by niekoho zabil.“ Takýchto miest je v Biblii viacej.

Prvý bod, o ktorom chcem hovoriť, je: útočisko pred jednotlivcom, zo strany ktorého hrozí nebezpečenstvo. Pán Boh s takouto situáciou počítal a pripravil útočisko. Keď niekto neúmyselne ublížil alebo dokonca niekoho zabil, Pán Boh pre takéhoto človeka pripravil útočisko v útočičstnom meste, aby mohol byť ochránený pred prípadnou pomstou blížnych zabitého.

Pozoruhodné je, že v 3. verši je napísané „*a spravíš si aj cestu*“. Nie sú určené len mestá, skrýše, ale aj cesty k týmto mestám. Keď v súčasnosti počas vojny na Ukrajine počujeme, aké dôležité je nielen utiecť z miesta, kde hrozí smrť, ale mať aj bezpečný koridor, môžeme lepšie porozumieť tomuto biblickému textu. Bezpečné mesto, ktoré určil Boh, ponúkalo nielen útočisko, ale aj bezpečnú cestu úniku.

Druhý bod, ktorý chcem pripomenúť, je útočisko pred armádou, alebo pred vojskom. Môžeme si k tomu prečítať Žalm

27, verše 3 a 5. Tu nie je nepriateľom len jednotliviec, ale celá armáda. Žalmista Dávid tu vyznáva: „*Keby sa vojsko táborem rozložilo proti mne, nebude sa báť moje srdce; keby povstala proti mne vojna, i v tom sa ja nadejem... lebo ma ukryje vo svojom stánku v zlý deň; skryje ma v skrýši svojho stánu; vyzdvihne ma na skalú.*“ Dávid zo svojej osobnej skúsenosti vyznáva, že keby sa aj vojsko rozložilo proti nemu, veľká presla nepriateľa, alebo dokonca nepriateľ z jeho vlastných radov, je tu ten, ktorý ho ukryje. Je tu Pán Boh, ktorý mu je útočičstom a skrýšou.

Sú mnohé ľudské útočiská, keď sa bojuje. Sú mnohé opevnené mestá. Sú mnohé hrady zobrazené aj v Božom slove. Edom mal svoju skalú, svoju skrýšu, svoje opevnené mestá, ale Pán Boh mu povedal: „*Nepomôže ti to. Darma si staviaš skrýše, ak si proti mne.*“

Aj dnes ľudia hľadajú rôzne útočiská. Dávid poznal, že keď ho Boh ukryje, keď On sám bude jeho skrýšou, nemusí sa báť. A neraz sa o tom aj presvedčil. Niekedy stačila jaskyňa niekde v horách, v skalách, a Pán Boh ho ukryl, a nie raz, a zachránil jeho život. Dávid poznáva, že aj pred armádou existuje útočisko a okrem iného spomína aj dom Boží, ktorý je tiež skrýšou.

Avšak chcem hovoriť hlavne o *tretom bode*, ktorý sa týka všetkých nás. V Žalme 61 vo verši 4 sa píše: „*Lebo si mi býval útočišťom, pevnou vežou pred nepriateľom.*“ Žalmista pozná, že Hospodín je jeho skrýšou. *Avšak čo v prípade, ak sa Boh na človeka hnevá a práve Boh je tým, pred ktorého hnevom sa človek musí skryť?* A práve toto je alebo bola situácia každého človeka. Človek je v nepriateľskej pozícii voči Bohu. Človek je hriešny, a Boh je svätý. A spravodlivý Boh sa hnevá na hriech. Čo s tým? Kde nájde človek skrýšu pred Božím hnevom?

V Zjavení v 6. kapitole vo veršoch 15 až 17 čítame o budúcich udalostiach. Čítame o tých, ktorí – a boli to králi zeme, veľmoži, boháči, vojvodovia, vojvodcovia, mocní, ale i tí najobyčajnejší ľudia, sluha i každý slobodný – sa chceli skryť do jaskýň a do skál vrchov. Prečo? Pred kým? Pred Bohom a jeho hnevom, ktorý bude prejavovaný cez Baránka. Pred tým, ktorý sedí na tróne. Prečo? Lebo majú hriech a Boh bude každý hriech súdiť.

Čo Boh urobil, aby sa tomuto človek mohol vyhnúť?

Pripravil skrýšu pre každého hriešnika, ktorý činí pokánie. Tou skrýšou je ten istý Baránok, pred ktorým sa budú mnohí triasť strachom. Človek môže ešte pred tým než dôjde k súdu byť skrytý práve v tomto Baránkovi, v Pánovi Ježišovi Kristovi a v jeho krvi a ranách. Človeku pred Božím hnevom nepomôže žiadna iná skrýša. Žiadna ľudská skrýša a ani jeho vlastná spravodlivosť, lebo pred Božou tvárou je ľudská spravodlivosť ako ohyzdné rúcho.

Pred Božím hnevom nepomohli žiadne skrýše ani izraelskému ľudu. V Izaiášovi v 30. kapitole 3. verši čítame, že

si Izraeliti mysleli, že pôjdu do Egypta a tam sa skryjú pred Božím hnevom. A boli aj mnohé iné skrýše, na ktoré sa spoliehali: Sýria a Asýria, kde Boží národ a jednotlivci z neho hľadali útočisko pred Božím hnevom. Hľadali, ale nenašli! Boh im povedal: „*nenájdete tam skrýšu, nepomôže vám to. Niečo iné vám pomôže. Hľadajte moju tvár! Ved' to sú tie vaše nepravosti, ktoré skryli moju tvár pred vami. Hľadajte odpustenie hriechov! Pod'te ku mne v pokání a ja vám odpustím.*“

Dostatočné útočisko je len to, ktoré dáva Boh. Keď Boh súdil svet počas Noacha, pre Noachovu rodinu bol útočiskom koráb. Boh ho pripravil, a tí, ktorí boli v ňom, boli zachránení. Keď bol bitý Egypt, zomierali prvorození a Boh opäť pripravil útočisko. Obyvatelia domov, na ktorých boli veraje dverí potreté krvou baránka, boli zachránení.

Pripomeňme si, čo je napísané v knihe Józuu, keď Rachab hovorila izraelským vyzvedačom, že ľudia v meste počuli zlé správy. Pre obyvateľov Jericha to boli naozaj zlé správy. Hovorili, že Pán Boh je mocný a jeho nepriatelia sú porážaní. Rachab povedala: „*Viem, že vám Hospodín dal túto zem, a že váš strach padol na nás, a že zmalátneli pred vami všetci obyvatelia zeme, ako čo by sa rozplynuli ako voda.*“ Mesto Jericho bolo výborné opevnené. Je napísané, že keď hrozil príchod izraelského národa, ešte viac ho uzavreli. Bolo to veľké útočisko. Ľudia v meste sa báli, ale bola tu žena, ktorá mala vieru v Hospodina, chcela byť na jeho strane. Dostala sľub, na základe ktorého sa nemusela báť. Prejavila svoju vieru a bola zachránená.

Tak ako Rachab, tak i my denne počúvame rôzne zlé správy. Avšak je tu

aj dobrá správa. Je tu Boh, ktorý je nad nami. Je tu Pán, ktorý sedí na tróne. Je pripravený vnútorný pokoj a útočisko pre naše srdce. Tým útočiskom je Pán Ježiš Kristus, ktorého aj dnes zvestujeme, ktorého smrť si každú nedeľu pripomínáme. A to, že sa nemusíme báť, je dôsledkom jeho smrti a vzkriesenia. Pán Ježiš bol súdený za naše hriechy. Naplno pocítil páľu Božieho hnevu za nás. Ak sme urobili pokánie zo svojich hriechov

a vierou prijali odpustenie, môžeme teraz počítať s ním ako útočiskom.

Boh pripravil nielen útočisko. Pripravil aj cestu. Tou cestou je opäť Pán Ježiš Kristus, ktorý sám o sebe povedal: „*Ja som Cesta i Pravda i Život. Nikto nepríde k Otcovi, len skrze mňa.*“

Dielo je dokonané a môžeme byť stále skrytí v ňom, v časoch pokoja a mieru, ale aj v časoch vojny a zlých správ. Vďaka Bohu a Otcovi za Pána Ježiša.

Daniel Mojžiš

Plnosť a dostatočnosť v Kristovi

Židom kapitoly 8 až 10

A každý kňaz stojí svätoslúžiac deň ako deň a často donáša tie isté obeti, ktoré nemôžu nikdy sňať hriechy. Ale on (Kristus) donesúc jednu bitnú obeť za hriechy navždy sa posadil po pravici Božej...

Lebo jednou obeťou zdokonalil navždy tých, ktorí sa posväcujú.

Židom 10:11-14

Úvod

Keď prišiel Kristus, spolu s ním prišlo naplnenie Božieho plánu spásy a prišla plnosť spasenia a života. Všetko, čo bolo v ére Starej zmluvy (*zmluva zákona skutkov*) dočasné a muselo sa opakovať, bolo nahradené jedným dostatočným dokončeným dielom spásy v Kristovi. *Zmluva zákona* (mojžišovská zmluva skutkov) bola nahradená *Novou zmluvou*. Opakujúce sa bitné obeť zvierat boli nahradené jednou neopakujúcou sa dostatočnou obeťou tela Ježiša Krista. Kňazi braní z ľudí boli nahradení Veľkňazom Kristom. Veľkňaz vchádzajúci rok čo rok s cudzou krvou do svätyne svätých učinenej rukou bol

nahradený Veľkňazom, ktorý vošiel do pravej svätyne s vlastnou krvou a ukázal sa v nebi pred Božou tvárou (Židom 9:23-24). Chrám bol nahradený duchovným chrámom (Efezským 2:21-22; Židom 9:11; telom Ježiša Krista – Cirkvou) a chrámová služba službou Cirkvi.

História a či súčasnosť?

Nosnou témou Listu Židom je vysvetliť, že s príchodom Krista prišla plnosť a dokonanie diela spásy, a preto nie je možné vrátiť sa k starozákonným bohoslužobným obradom či zotrvať v bohoslužobných obradoch, ktoré boli len dočasné, ktoré boli len tieňom

nebeských skutočných duchovných skutočností a predobrazom plnosti prichádzajúcej s Kristom a v Kristovi. Hlavným posolstvom Listu Židom je, že zachovávať popri viere v Krista aj tieto dočasné opakujúce sa bohoslužobné úkony znamená zaprieť Krista a minúť sa večného spasenia. Mohli by sme sa domnievať, že odkaz Listu Židom je historický alebo sa týka len Židov ako špecifického národa, pretože sa týka chrámu a služby zákona, ktoré dostali len Židia. Opak je však pravdou. List Židom je dnes aktuálnejší, ako bol v čase, keď ešte existoval chrám v Jeruzaleme. A týka sa oveľa väčšej skupiny ľudí, než bola tá, ktorej je list adresovaný v čase, keď bol napísaný. Dnes sa List Židom týka najmä miliónov ľudí po celom svete, ktorí sa považujú za súčasť takzvanej „všeobecnej cirkvi“ a osvojili si v súčasnosti najrozšírenejšie chápanie kresťanstva, náboženstvo, v ktorom sú k spásu nevyhnutné popri viere aj skutky, v ktorom sa spása neprijíma skrze vieru samu, ale je vysluhovaná kňazmi branými z ľudí skrze sviatosť; v ktorom nie je jeden Prostredník medzi Bohom a ľuďmi, ale sú nevyhnutní aj ďalší medzi-prostredníci sprostredkujúci spásu; v ktorom nestačí jedna donesená obeť Ježiša Krista, ale ku spásu je nevyhnutná aj opakujúca sa nekrvavá obeť. Toto náboženstvo sa vrátilo k všetkému tomu, i keď v novom šate, proti čomu vystupuje Božie slovo v Liste Židom. Vrátilo sa k vysluhovaniu spásy ľuďom kňazmi branými z ľudí skrze obrady (sviatosť). Vrátilo sa k opakovaniu obete. Vrátilo sa k chrámu, oltáru, kadeniu... Tým zaprelo Kristovu moc a vyprázdnilo kríž. Ro-

zoberme si to položku po položke, ako pred tým varuje a vystríha List Židom v kapitolách 8 až 10.

Veľkňaz

Kristus je Veľkňaz, ktorý sa ukázal v nebesiach a sedí po pravici Božieho trónu: „*Ale hlavné pri tom, o čom je slovo, je to, že máme takého veľkňaza, ktorý sa posadil po pravici trónu Veľičenstva v nebesiach, svätoslužobník svätyne a pravého stánu, ktorý postavil Pán a nie človek*“ (Židom 8:1). To nemohlo platiť o žiadnom veľkňazovi ustanovovanom z ľudí, ktorý sám bol hriešnik a musel donášať obeť aj sám za seba (Židom 9:7). Kristus je taký Veľkňaz, ktorý nepotrebuje mať na zemi svojho zástupcu. Ak nejaké náboženstvo tvrdí, že pre spásu je nevyhnutný aj veľkňaz tu na zemi, ktorý je zástupcom (námestníkom) Krista, potom takéto náboženstvo zapiera Krista ako pravého Veľkňaza a míňa sa spásy. Ak nejaké náboženstvo učí, že pre spásu je potrebný chrám, ktorý postavil človek, a chrámová služba spojená s takýmto chrámom, tak zapiera Krista, pretože Kristus je svätoslužobník pravej svätyne a pravého chrámu (stánu), ktorý postavil Hospodin a nie človek (Židom 8:1).

Kňazi

Kňazi braní z ľudí slúžili v ére Starej zmluvy, slúžili „obrazu a tóni nebeských vecí“ (Židom 8:5). Kristus ako Veľkňaz má od nich odlišnú službu, pretože je prostredníkom odlišnej zmluvy – *Novej zmluvy* (pozri súbežný článok v tomto čísle s názvom „Nová zmluva, str. 22“): „*Ale teraz došiel Ježiš natoľko*

znamenitejšej svätoslužby, nakoľko je aj lepšej zmluvy prostredníkom..." (Židom 8:6). Kňazi éry zákona boli prostredníkmi *mojžišovskej zmluvy*, čiže *zmluvy zákona*, postavenej na dokonalom skutkovom naplnení zákona. Kristus je prostredníkom *Novej zmluvy* postavenej na milosti a na odpustení hriechov z viery bez skutkov zákona. Ak nejaké náboženstvo k spásu nevyhnutne vyžaduje „prostrednícku službu“, sprostredkovanú kňazmi branými z ľudí, potom takéto náboženstvo vracia cestu spásy k spásu zo skutkov zákona, vracia človeka pod mojžišovskú zmluvu zákona. A vieme z Božieho slova, aký je výsledok toho, keď je človek pod zákonom. Zákon nemôže človeka spasit', dokáže ho len usvedčiť a obviniť: „*A vieme, že všetko, čo hovorí zákon, vraví tým, ktorí sú pod zákonom, aby boli zapchaté každé ústa, a celý svet aby bol vinný Bohu*“ (Rímskym 3:19). Človek pod *zmluvou zákona* sa nedokáže stať spravodlivým zo zákona: „*No, že zákonom nebude a nebude nikto ospravedlnený u Boha, je zrejmé, pretože spravodlivý bude žiť z viery*“ (Galatským 3:11). Kristus obetoval sám seba práve preto, aby sme neboli pod zmluvou zákona skutkov: „*Kristus nás vykúpil spod zlorečenia zákona tým, že sám sa stal za nás zlorečenstvom, lebo je napísané: Zlorečený každý, kto visí na dreve*“ (Galatským 3:13). Ak niekto prijíma to, že spásu mu môžu vyslúžiť kňazi braní z ľudí, tak sa dobrovoľne stavia pod zmluvu zákona a zapiera Krista a spásu z viery samotnej. S Kristovým príchodom prišla plnosť času: „*Ale keď prišla plnosť času, poslal Boh svojho Syna, pošlého zo ženy, podrobeného pod zákon, aby*

tých, ktorí boli daní pod zákon, vykúpil, aby sme vzali nám určené synovstvo“ (Galatským 4:4-5). Kristus nás vykúpil, aby sme neboli viac pod zákonom skutkov, pretože zákon je litera, ktorá zabíja (2. Korintským 3:6). Ak sa niekto dobrovoľne stavia pod zákon tým, že sa stavia pod spásu-vysluhujúcu službu kňazov braných z ľudí, potom sa míňa vykúpenia v Kristovi, nie je vykúpený: „*Odlúčení ste od Krista, ktorí sa ospravedlňujete zákonom, vypadli ste z milosti*“ (Galatským 5:4). Ak zákon nemôže dať život, čo znamená, že nemôže oživiť (duchovne mŕtveho človeka) a dať večný život (Galatským 3:21), potom ani služba vysluhovaná kňazmi branými z ľudí nemôže sprostredkovať spásu, nemôže oživiť neznovuzrodeného človeka (mŕtveho vo svojich hriechoch a prestúpeniach) a dať mu večný život.

Svätyňa svätých

Svätostánok a neskôr chrám mal svätyňu a svätyňu svätých: „...*ten sa nazýva svätyňa. A za druhou oponou bol stánok, zvaný svätyňa svätých*“ (Židom 9:2-3); „...*do prvého stánku vchádzajú každého času kňazi, konajúci svätoslužby, ale do tohto druhého raz za rok sám jediný najvyšší kňaz*“ (Židom 9:6-7). Do svätyne svätých vchádzal raz za rok a rok čo rok najvyšší kňaz a nikto iný. Týmto bohoslužobným úkonom donášal krvavú obeť za nevedomostné hriechy ľudu (Židom 9:7). Musel však zároveň a najprv doniesť obeť aj sám za seba, pretože bol braný z ľudí, a tým ukazoval, že sám bol hriešny: „...*ale do tohto druhého raz za rok sám jediný najvyšší kňaz, nie bez krvi, ktorú ta nesie v obeť za seba a za nevedomostné hriechy ľudu*“

(Židom 9:7). Túto obeť bolo potrebné kvôli spásu ľudu donášať opakovane, rok čo rok. Akú spásu prinášala ľudu táto obeť? Dočasnú, prechodnú, vôľne povedané „preklenovaciú“, až kým nepríde Kristus a s ním plnosť spásy a dokončenie diela spasenia. Čiže spásu, ktorú sprostredkoval zákon ako pestún vedúci ku Kristovi (Galatským 3:24-25; pozri aj článok „Pestún vedúci ku Kristovi“, *Solas* číslo 36, 2017^A).

Táto obeť, ako aj táto veľkňazská služba boli dočasné, len do času príchodu Krista: „...ale do tohto druhého raz za rok sám jediný najvyšší kňaz, nie bez krvi, ktorú ta nesie v obeť za seba a za nevedomostné hriechy ľudu, čím dáva Svätý Duch najavo, že ešte nie je zjavená cesta do svätyne, kým ešte prvý stán má svoje státie, a ktorý je podobnosťou na terajší čas, v ktorom sa donášajú v obeť dary a obeti, ktoré nemôžu v svedomí zdokonaľiť toho, kto svätoslúži, jedine na základe pokrmov, nápojov a rozličných umývaní, čo všetko sú telesné ustanovenia, uložené do času napravenia“ (Židom 9:7-10). S príchodom Krista zanikla ich funkcia, zanikol ich účinok: „Ale keď prišiel Kristus, veľkňaz budúceho dobrého, väčším a dokonalejším stánom, nie učiným rukou, to jest nie stánom tohoto stvorenia, ani nie krvou kozlov a teliat, ale svojou vlastnou krvou vošiel raz navždy do svätyne vynajdúc večné vykúpenie. Lebo ak krv kozlov a býkov a popol jalovice, kropiaci zobecnených, poškrvrnených, posväcuje na čistotu tela, o koľko viacej krv Kristova, ktorý skrze večného Ducha obetoval sám seba bezvadného Bohu, očistí vaše svedomie od mŕtvych skutkov, aby ste svätoslúžili živému

Bohu“ (Židom 9:11-14). Kristus vošiel do svätyne svätých so svojou vlastnou krvou a vošiel tam raz a navždy. Odtiaľto nie je možné, aby kňaz braný z ľudí vysluhoval odpustenie hriechov, aby prinášal opakovanú obeť.

Ak sa niekto stavia dnes pod službu, ktorú ako údajne spasiteľnú vysluhuje kňaz braný z ľudí spôsobom, že prináša opakovanú obeť, a dokonca nekrvavým spôsobom, potom takýto človek vypadol z milosti, minul sa spasenia, je odlúčený od Krista. Obeť za hriech, dokonca ani tú Kristovu, dnes už nemožno opakovať, a vôbec nie nekrvavým spôsobom: „Ani nie, aby sa často obetoval, ako čo najvyšší kňaz každý rok vchádza do svätyne s cudzou krvou, keďže by bol musel mnoho ráz trpieť od založenia sveta. Ale teraz pri skonaní vekov zjavil sa raz navždy na odstránenie hriechu svojou obeťou“ (Židom 9:25-26). Kristova obeť je dostatočná ako donesená raz – a navždy, pretože Kristus je Veľkňaz, ktorý nebol vzatý z ľudí, a pretože vošiel do svätyne svätých, ktorú nepostavila ľudská ruka, a vošiel so svojou vlastnou krvou: „Lebo Kristus nevošiel do svätyne, učinenej rukou, protiobrazu to pravej, ale do samého neba ukázať sa teraz tvári Božej za nás“ (Židom 9:24). Tak ako človek zomiera len raz a potom ho čaká súd, rovnako tak aj Kristova obeť bola donesená len raz, nemožno ju opakovať a v žiadnom prípade nie nekrvavým spôsobom, pretože by to už nebola obeť za hriech (Židom 9:27-28).

Jedna dokonalá obeť Krista raz a navždy

Zákon skutkov nemohol dať život tomu, kto bol mŕtvy vo svojich hriechoch a prestúpeniach – nemohol

oživiť a dať večný život. Zákon bol len predobrazom prichádzajúcej spásy. Bitné krvavé obeť zvierat donášané podľa zákona poukazovali na prichádzajúcu dokonalú obeť bezvadného Baránka, Ježiša Krista. Zákon (mojžišovský zákon skutkov) bol len tieňom budúceho dobrého, plnosti spásy, plnosti v Kristovi: „*Lebo zákon majúci iba tŕňu budúceho dobrého, nie sám obraz vecí, nemôže nikdy obetami, tými istými každého roku, ktoré ustavične donášajú, zdokonaľiť tých, ktorí prichádzajú*“ (Židom 10:1). Opakované obeť nedokázali definitívne vyriešiť problém ľudského hriechu, nedokázali sprostredkovať definitívne odpustenie hriechov: „*Lebo či by ich už neboli prestali donášať preto, že by už tí, ktorí svätoslúžia, raz očistení, nemali nejakého svedomia hriechov? Ale v nich leží upomienka na hriechy rok po roku. Lebo nie je možné, aby krv býkov a kozlov odňala hriechy*“ (Židom 10:2-4). Definitívne vyriešenie ľudského hriechu si vyžaduje dokonalú Kristovu obeť, ktorú sám Kristus doniesol raz a navždy: „*Preto vchádzajú do sveta hovorí: Obeti a posvätného daru si nechcel, ale si mi ustrojil telo.*

V zápalných obetiach ani v obetiach za hriech si nemal záľuby. Vtedy som povedal: Hľa, idem – v záhlaví knihy je napísané o mne -, aby som činil, ó, Bože, tvoju vôľu. Keď tu vyššie hovorí: Obetí a posvätného daru a zápalných obetí ani obetí za hriech si nechcel ani si v nich nemal záľuby, v obetiach, ktoré sa donášajú podľa zákona, potom riekol: Hľa, idem činiť, ó, Bože, tvoju vôľu. Ruší prvé, aby postavil druhé; v ktorej vôli sme posvätení donesenou obeťou tela Ježiša Krista, raz navždy“ (Židom 10:5-10, pozri aj verše 11-14).

Záver

Pre tých, ktorí opakovane prichádzajú do chrámu postaveného ľudskou rukou a nechávajú si opakovane vysluhovať spásu od kňazov braných z ľudí skrz opakovanie obeť Ježiša Krista nekrvavým spôsobom a údajné znášanie Krista z nebies na oltár, má Božie slovo v Liste Židom jasný odkaz: v tomto všetkom leží upomienka na to, že ešte neboli očistení od svojich hriechov. Preto prijmite len samotnou vierou dokonalú a dokončenú obeť Božieho Baránka, Krista, a nespoliehajte sa na obrady, ktoré nemajú moc spasiť vašu dušu.

A ako je uložené ľuďom raz zomrieť, a potom súd, tak i Kristus, raz obetovaný tým cieľom, aby vyniesol hriechy mnohých na kríž, po druhé sa ukáže bez hriechu tým, ktorí ho očakávajú, na spasenie.

Židom 9:27-28

Peter Vajda

Poznámky a zdroje

A) Článok „Pestún vedúci ku Kristovi“, *Solas* číslo 36, jeseň 2017; online: <http://casopis.solas.sk/vyucovanie/pestun-veduci-ku-kristovi>

Cestovný lístok

Otvorením železničnej trate Liverpool – Manchester sa vo Veľkej Británii začala epocha železníc. Rozvoj železničnej dopravy sa spája s menom vynálezcu parnej lokomotívy Georgom Stephensonom, ktorý svoje konštrukcie zdokonaľoval a v októbri roku 1829 zvíťazil so svojou lokomotívou *Rocket* v súťaži vypísanej železničnou spoločnosťou Liverpool – Manchester. Trať dlhú 70 míľ (113 km) zvládla Stephensonova „Rocket“ rýchlosťou 56 km/h, o 30 km rýchlejšie než požadované súťažné podmienky. George Stephenson si odniesol víťazný pohár.

Elektrické lokomotívy sú povestné svojou rýchlosťou. Dlhé roky držali rýchlostný rekord 331 km/h z roku 1955 francúzske železnice. „TGV-Atlantique“ dokázal ísť 18. mája 1990 na špeciálne upravenej trati rýchlosťou 513,3 km/h. Tri písmenká tu symbolizujú rýchlosť: TGV = Train á Grande Vitesse, vysoko-rýchlostný vlak. Na takmer 800 kilometrov z hlavného mesta Paríž do prístavného mesta Marseille potrebuje vlak TGV presne tri hodiny.

Za 200 rokov histórie železníc sa veľa zmenilo. Železnice v Európe, Ázii, Amerike, Afrike, Austrálii a na Novom Zélande sa stali chýrnymi svojimi odvážnymi konštrukciami mostov, viaduktov a tunelov. Jedno sa však nezmenilo. *Ako pred 200 rokmi, tak aj dnes každý cestujúci musí mať platný cestovný lístok.*

Sprievodca vlaku nemá za úlohu prezerat' si tvár, oblek alebo batožinu cestujúceho. Zaujíma sa len o cestovný lístok, či je platný, či má cestujúci právo na miesto vo vlaku.

Ak niekto cestuje vlakom a nemá cestovný lístok alebo má neplatný, pri príchode sprievodcu je znepokojený. Ale poctivý cestujúci, ktorý má pravý, platný cestovný lístok, je pokojný. Preukáže sa ním a nik mu nebude upierať miesto vo vlaku.

Podobne aj na ceste do večnosti musíme mať pravý, platný cestovný lístok, ak chceme dosiahnuť cieľ – nebesá. Tento cestovný lístok musí obstáť pred skúškou jasného svetla Božieho slova. Podľa tohto svetla neplatí nič iné ako „krv Baránka Božieho“. To je to jediné, čo ti môže dať plné právo na Božiu slávu. *„krv Ježiša Krista, jeho Syna, očisťuje nás od každého hriechu“* (1. Jánov 1:7).

Mnohí ľudia sa nazdávajú, že ich bezúhonný život je tým cestovným lístkom, ktorý im dáva nárok na miesto v nebi. Iní sa odvolávajú na svoje dobré skutky a na svoje milosrdenstvo preukazované iným. Milý čitateľ, vari sa nechceš aj ty dopustiť takéhoto omylu? Nuž ihneď sa vzdaj dôvery v takýto chybný základ a obráť sa k Pánovi Ježišovi Kristovi. Len on sám je schopný spasit'. Nedôveruj nijakému inému útočisku. Nehľadaj nijakú inú zásluhu. Nikdy neodpočívaj, pokým nie si schopný so zlomeným srdcom, ale s radostným uspokojením povedať: Boh mi už viac nepočíta žiadny hriech. On ma zbavil vín vo svojej milosti. Čo bolo treba, vykonal Kristus. Som večne spasený a žijem v Božej blízkosti.

Lebo ste milosťou spasení skrze vieru, a to nie zo seba, je to dar Boží, nie zo skutkov, aby sa niekto nechválil (Efezským 2:8).

Autor neznámy

Nová zmluva

List Židom kapitoly 8 až 10

Hľa, idú dni, hovorí Pán, a uzavriem s domom Izraelovým a s domom Júdovým novú zmluvu... Lebo toto je zmluva, ktorú uzavriem s domom Izraelovým po tých dňoch, hovorí Pán: Dám svoje zákony do ich mysle a napíšem ich na ich srdcia a budem im Bohom, a oni mi budú ľuďom. Lebo budem milostivý ich neprávostiam a na ich hriechy a na ich bezzákonné skutky viacej nespomeniem.

Židom 8:8,10,12

Zaslúbenie o Novej zmluve

Apoštol v Liste Židom pripomína zaslúbenie o novej zmluve, ktorú Boh zaslúbil svojmu ľudu už v ére starej zmluvy, ešte vtedy, keď boli pod zákonom, pod mojžišovskou zmluvou skutkov: „*Hľa, idú dni, hovorí Pán, a uzavriem s domom Izraelovým a s domom Júdovým novú zmluvu*“ (Židom 8:8). Apoštol sa odkazuje na (cituje) Jeremiášovo proroctvo, v ktorom bolo toto zaslúbenie o novej zmluve oznámené: „*Hľa, idú dni, hovorí Hospodin, že učiním s domom Izraelovým a s domom Júdovým novú zmluvu*“ (Jeremiáš 31:31). Jeremiáš prorokuje, že v budúcnosti Boh uzavrie so svojím ľuďom („dom Izraelov a dom Júdov“, dvanásť pokolení Jakobových, čiže celý etnický Izrael) novú zmluvu. Prečo je táto prorocky oznámená a zaslúbená zmluva nová? Preto, lebo Izrael už pod zmluvou je. Je pod zmluvou zákona, pod mojžišovskou zmluvou skutkov. Pre akú príčinu Boh uzavrel na Sinaji (a v Moábskej púšti) s Izraelom zmluvu zákona^{A)} po tom, ako ich vyviedol zo zajatia v Egypte? Zmluvu s nimi uzavrel preto, aby mu boli ľuďom a On aby im bol Bohom (3. Mojžišova

26:11-12 v kontexte celej kapitoly; Jeremiáš 7:23, 11:4). Táto zmluva však bola dvojstranná a zo strany Izraela vyžadovala splnenie zmluvných podmienok – naplnenie zmluvy, poslušnosť zo skutkov zákona. Zmluvná garancia, že Boh im bude Bohom a oni mu budú ľuďom, mala platiť výhradne a len pod podmienkou ich zmluvnej poslušnosti. Oni však neustále neposlúchali, zmluvu nenapĺňali (prestupovali, porušovali), a preto sa neustále míňali toho, čo mala zmluva pri nich docieľiť – aby boli Božím ľuďom, uprostred ktorého Boh prebýva, ľuďom milujúcim a poslúchajúcim Boha, ľuďom, ktorý pozná Boha. Keďže *mojžišovská zmluva*, zmluva zákona skutkov, tento Boží zámer nedokázala docieľiť, bolo potrebné, aby Boh s nimi uzavrel novú zmluvu a aby táto zmluva bola iná.

Jeremiáš o tom prorokuje takto: „... *učiním s domom Izraelovým a s domom Júdovým novú zmluvu. Nie takú zmluvu, akú som učinil s ich otcami toho dňa, ktorého som ich pojal za ruku, aby som ich vyviedol z Egyptskej zeme, ktorú to moju zmluvu oni zrušili, hoci som ja bol ich manželom, hovorí Hospodin*“ (Jeremiáš 31:31-32). Nová zmluva musí byť

iná ako stará zmluva preto, aby docielila to, čo stará zmluva docieľiť nedokázala a nemohla. Izrael „zrušil zmluvu“ s Hospodinom, čo sa stalo tým, že nedodržel zmluvné podmienky, ktorými bol viazaný, a preto zmluva nepriniesla výsledok, ktorý by bola priniesla v prípade dodržania zmluvy. Izrael zmluvu zrušil svojou neposlušnosťou, svojou tvrdou šijou, svojím kamenným srdcom, svojou neverou, čo všetko bolo výsledkom ich neverenia Bohu (neviery, absencie viery – ako sme to vložili v prvej časti tejto série, kde sme sa venovali kapitolám 3 a 4 Listu Židom). Rovnako na túto skutočnosť poukazuje aj apoštol v Liste Židom: „... *nie podľa zmluvy, ktorú som učinil s ich otcami toho dňa, keď som ich pojal za ruku, aby som ich vyviedol z Egyptskej zeme, lebo oni nezostali v mojej zmluve, a ja som si ich nepovšimnul, hovorí Pán*“ (Židom 8:9).

Preto ak výsledkom novej zmluvy má byť to, čo tá stará nemohla docieľiť – Boží zámer mať svoj milujúci, poslušný, verný ľud –, musí byť nová zmluva iná. Iná v tom, že nebude dvojstranná, ale jednostranná. Iná v tom, že to, čo Boh od svojho ľudu požaduje, v ňom on sám aj spôsobí – obreanosť srdca a poslušnosť Božiemu zákonu: „*Lebo toto je zmluva, ktorú učiním s domom Izraelovým po tých dňoch, hovorí Hospodin: Dám svoj zákon do ich vnútornosti a napíšem ho na ich srdce a budem im Bohom, a oni mi budú ľuďom. A nebudú už viacej učiť druh druhu ani brat brata hovoriac: Poznajte Hospodina! Lebo ma budú znat' všetci od najmenšieho z nich do najväčšieho z nich, hovorí Hospodin, pretože odpustím ich nepravosť a na ich hriech viacej nespomeniem*“ (Jeremiáš

31:33-34). Na toto proroctvo éry starej zmluvy odkazuje aj apoštol v Liste Židom: „*Lebo toto je zmluva, ktorú uzavriem s domom Izraelovým po tých dňoch, hovorí Pán: Dám svoje zákony do ich mysle a napíšem ich na ich srdcia a budem im Bohom, a oni mi budú ľuďom. A nebudú viacej učiť každý svojho blížneho a každý svojho brata hovoriac: Poznaj Pána! Lebo ma budú všetci znat', od malého z nich až do veľkého z nich. Lebo budem milostivý ich nepravostiam a na ich hriechy a na ich bezzákonné skutky viacej nespomeniem*“ (Židom 8:10-12). Toto proroctvo o príchode novej zmluvy je zároveň zaslúbením, ktoré sľubuje, že Boh svojmu ľudu obreže srdcia, aby boli obrezaného srdca a poslúchali Boží zákon, a vloží svoj zákon do ich vnútra, do ich mysle, aby boli Bohu poslušní a poslúchali jeho zákon. Táto zmluva ďalej garantuje aj to, že Boh odpustí svojmu ľudu ich hriechy.

Všimnime si, že táto zmluva je zaslúbená ako *jednostranná*. Boh v nej zaväzuje sám seba, ale na človeka ako druhú zmluvnú stranu nekladie žiadnu podmienku. Je to *zmluva zaslúbení*, pretože sľubuje, čo urobí Boh ako zmluvná strana, ale nekladie žiadnu podmienku na strane človeka. Je to zmluva rovnakej povahy ako abrahámovská zmluva – je postavená na Božej milosti. Garanciou naplnenia zmluvy je sám Boh, pretože zaväzuje samého seba, pričom sa zaväzuje vyplniť zmluvnej strane (Božiemu ľudu) zaslúbenie zmluvy bez toho, aby na zmluvnú stranu uvalil nejaké zmluvné podmienky. Len nová zmluva dokáže docieľiť Boží zámer mať svoj ľud, ktorý je poslušný a obrezaného srdca, pretože Boh sám túto obriezku srdca

a poslušnosť Božiemu zákonu spôsobí vo všetkých tých, ktorí budú pod touto novou zmluvou. Kľúčovým preto je, na koho sa táto zmluva bude vzťahovať, kto pod touto zmluvou nakoniec bude.

S kým Boh uzavrie novú zmluvu?

Starozákonné proroctvo (Jeremiáš 31:31) aj novozákonný odkaz na toto proroctvo (Židom 8:8) hovorí, že Boh túto novú zmluvu uzavrie „s domom Izraelovým a domom Júdovým“ či „s domom Izraelovým“ (Jeremiáš 31:33; Židom 8:10). Javí sa to teda tak, že ide o izraelský národ, Izrael ako etnikum, dvanásť kmeňov Izraela, Boží ľud vyvolený na zemi za zvlášť Božie vlastníctvo. Z pohľadu potomstiev („semena“) zaslúbených Abrahámovi sa to javí tak, že Boh uzavrie novú zmluvu so „zvláštnym telesným Abrahámovým potomstvom“ (pozri publikáciu „Zmluva zaslúbení: Abrahámovo potomstvo“^[B]). Výrazy „dom Izraelov a dom Júdov“ a „dom Izraelov“ sú vzájomne zameniteľné, čo je zrejmé z vyššie citovaných veršov. Aj výrazy „dom Izraelov“ a „Izrael“ sú vzájomne zameniteľné, keďže oba odkazujú na izraelský národ ako na etnikum.

V svetle apoštolského učenia, apoštolského výkladu starozákonných Písem však musíme spozornieť, pretože vysvetľuje a odkrýva niečo, čo v starozákonných Písmach bolo zakryté: „*Lebo nie všetci, ktorí sú z Izraela, sú Izraelom*“ (Rímskym 9:6). Tento apoštolský výklad teda otvára možnosť, že uzavretie novej zmluvy nie je prorocky zaslúbené celému *etnickému Izraelu*, ale iba skutočnému, *pravému Izraelu*, čiže tým z Izraelitov, ktorí sú *deťmi zaslúbenia*

(Rímskym 9:8), ktorí sú podľa *vyvolenia milosti* (Rímskym 11:5), ktorých Písmo nazýva aj „zostatok Izraela“ (Rímskym 11:5). To, s kým Boh novú zmluvu uzavrie, zistíme nakoniec podľa toho, komu všetkému sa zaslúbenia novej zmluvy (o obriezke srdca a zapísaní Božieho zákona na myseľ) vyplnia, keď nová zmluva nadobudne platnosť. Už asi tušíme, že sa to bude týkať nielen uverivších zo Židov (zostatku Izraela), ale aj uverivších z pohanov, ktorí sú duchovným semenom Abrahámovým v množnom čísle (Galatským 3:29), ktorí sú vetvami vštepenými do dobrej olivy (Rímskym kapitola 11). Ale nepredbiehajme, vyložme to pekne po poriadku z Písma.

Starozákonné proroctvá obsahujúce rovnaké zaslúbenia ako zaslúbenie o novej zmluve

V ére starej zmluvy zazneli viaceré zaslúbenia, ktoré boli prorocky oznámené, ktoré mali rovnakú podstatu (charakter) ako zaslúbenia spojené so zaslúbením o novej zmluve. Pre všetky z nich je charakteristické to, že Boh sľubuje, že urobí niečo, k čomu zaväzuje sám seba, pričom na človeka nekladie žiadnu podmienku. Tieto zaslúbenia sa týkajú nasledovných skutočností:

- a) Boh bude svojmu ľudu Bohom a bude prebývať v ich strede.
- b) Boží ľud bude Bohu jeho ľudom.
- c) Boh svojmu ľudu obreže srdcia, inak povedané odníme ich kamenné srdce a dá im mäsité srdce, aby Boha poznali (čo neznamená mali o ňom známosť, ale znamená poslúchali ho a boli mu verní).
- d) Boh svojmu ľudu napíše svoj zákon na ich mysle či na ich srdcia.
- e) Boh dá svojmu ľudu nového ducha.

f) Boh dá svojmu ľudu svojho Ducha.

Rovnako ako sme to vyložili vyššie, aj tieto zaslúbenia sú dané Božiemu ľudu v zmysle pravého Izraela (zostatku Izraela) a nie Izraela ako etnika. A rovnako sú tieto zaslúbenia určené aj uverivším z pohanov, deťom Abrahámovým podľa viery, čo v starozákonných Písmach je ešte zakryté, ale novozákonné Písma to odkrývajú a zjavujú. Aj to si ukážeme nižšie.

Zaslúbenie, že Boh bude svojmu ľudu Bohom, bude uprostred nich prebývať a oni mu budú ľuďom, nachádzame napríklad v Jeremiášovi 24:7, 30:22, 31:1, 32:38; Ezechielovi 11:20, 36:28, 37:23, 37:27; Zachariášovi 8:8. Zaslúbenie, že Boh dá svojmu ľudu nové poslušné srdce, nachádzame napríklad v Jeremiášovi 24:7, 32:39-41; Ezechielovi 11:19, 36:26). Zaslúbenie o dare nového srdca je v Jeremiášovi 32:39-41 prepojené so zaslúbením o uzavretí *večnej zmluvy* s Božím ľuďom (verš 40). Táto *večná zmluva* nie je ničím iným ako *novou zmluvou*, pretože *stará zmluva (zmluva zákona skutkov)* nie je večná, je určená na to, aby zastarala a zanikla s príchodom novej zmluvy (Židom 8:13). Podobne v Ezechielovi 37:26 sú tieto zaslúbenia prepojené so zaslúbením *zmluvy pokoja*, ktorá bude večnou zmluvou. Zaslúbenie, že Boh dá svojmu ľudu nového ducha, nachádzame napríklad v Ezechielovi 11:19, 36:26. Zaslúbenie, že Boh dá svojmu ľudu svojho Ducha, nachádzame napríklad v Ezechielovi 36:27.

Tieto prorokované zaslúbenia sú často vyrieknuté v bezprostrednom kontexte obnovy a záchranu Izraela po zajatí (ako severného, tak aj južného

kráľovstva) a rozptýlení (o čom prorokoval dokonca už Mojžiš, pozri 5. Mojžišova 30:3), avšak ich konečné naplnenie sa týka večnej spásy a príchodu Novej zmluvy spolu s príchodom Spasiteľa Ježiša Krista. Tieto prorocktá a zaslúbenia sú adresované izraelskému národu. Nie je v nich otvorene odhalené, že sa budú týkať rovnako aj pohanských národov. Pri prvom Kristovom príchode izraelský národ (s výnimkou jednotlivcov) pod Novú zmluvu nevchádza (zostáva pod Starou zmluvou). Naopak pohania (uverivší z nich) vchádzajú pod Novú zmluvu a plnia sa im zaslúbenia Novej zmluvy o dare nového srdca a nového ducha, o dare Božieho (Kristovho, Svätého) Ducha, o poslušnosti skrze zákon zapísaný na srdce a myseľ. Keďže Izraelu ako národu, ako etniku, sa tieto zaslúbenia nenaplnili pri prvom Kristovom príchode, ostáva, aby sa naplnili pri jeho druhom príchode. Pri Kristovom druhom príchode Izrael ako národ Krista vierou prijme a až vtedy sa domu Izraelovmu a domu Júdovmu definitívne (s konečnou platnosťou) vyplnia zaslúbenia prorokované starozákonnými prorokmi. Tieto prorocktá sa preto definitívne týkajú, čo do izraelského národa, druhého Kristovho príchodu.

Ako názorný príklad dobre poslúži Ezechiel 11:17-20. Verše 17-18 prorokujú o bezprostrednej obnove a náprave izraelského národa: „*Preto povedz: Takto hovorí Pán Hospodin: A zhromaždím vás z národov a zoberiem vás zo zemí, do ktorých ste rozptýlení, a dám vám zem Izraelovu. A vojdú ta a odpracú z nej všetky jej mrzkosti a všetky jej ohavnosti.*“ Avšak verše 19-20 prorokujú o naplnení zaslúbení, ktoré sú spojené

so zaslúbením novej zmluvy: „*A dám im jedno srdce a nového ducha dám do vášho vnútra, odstránim kamenné srdce z ich tela a dám im srdce z mäsa, aby chodili v mojich ustanoveniach a ostríhali moje súdy a činili ich. A tak mi budú ľuďom, a ja im budem Bohom.*“ Keďže tieto prorokované zaslúbenia sa naplnili až s príchodom Novej zmluvy pri príchode Krista, vyplýva z toho, že aj konečné naplnenie proroctva o obnove izraelského národa a jeho zhromaždenie z rozptýlenia (verše 17-18) sa definitívne naplnia pri príchode Krista. Keďže sa však nenaplnili pri jeho prvom príchode, pretože Izrael Spasiteľa neprijal, ostáva ich konečné naplnenie odložené až na druhý Kristov príchod.

Ďalším takýmto príkladom je Ezechiel 36:24-38. Bezprostredný kontext je zemská obnova národa a jeho krajiny (verš 24 v kontexte zvyšku kapitoly). Hlbší duchovný kontext je však očistenie od hriechov (verš 25) a vnútorná duchovná obnova spojená so znovuzrodením (verše 26-27) – darované nové srdce, darovaný nový duch, darovaný Boží (Svätý) Duch a Bohom spôsobená poslušnosť zvnútra (zo srdca, Boží zákon zapísaný na mysli). A výsledkom obnovy bude: „...*a budete mi ľuďom, a ja vám budem Bohom*“ (verš 28). Opäť, keďže táto duchovná obnova Izraela (týkajúca sa ostatku Izraela) je spojená s ich uvedením pod novú zmluvu, udeje sa tak až pri druhom príchode Krista. Z toho vyplýva, že aj tá časť proroctva o obnovení zemskej vlasti sa síce vyplní, ale je to predobraz večnej vlasti, ktorá znamená definitívne konečné naplnenie proroctva o obnove vlasti Božieho ľudu.

Platí to aj o proroctve v Ezechiel 37:21-27. Bezprostredný kontext je zemský – obnova po rozptýlení (verš 21): „*Takto hovorí Pán Hospodin: Hľa, ja vezmem synov Izraelových zpomedi národov, kam odišli, a zhromaždím ich zo všetkých strán a dovediem ich do ich zeme.*“ Ani už viac nebude nikdy izraelský národ rozdelený na dva národy a dve kráľovstvá (verš 22). Boh im sľubuje aj očistenie a následne: „...*a budú mi ľuďom, a ja im budem Bohom*“ (verš 23). Bezprostredný kontext týchto zaslúbení je zemská rovina, ktorá sa vyplní etnickému Izraelu (synovia Abrahámovi podľa tela): vrátia sa do svojej zemskej vlasti, nebudú viac uctievať modly a falošných bohov a Boh im bude Bohom a oni mu budú tu na zemi jeho ľuďom – zvláštnym oddeleným vlastníctvom. Zemská rovina však nepredstavuje konečné naplnenie tohto proroctva a týchto zaslúbení. Vieme, že Abrahám nehľadal zemskú vlasť, ale večnú vlasť (Židom kapitola 11). Konečným cieľom Božieho plánu nie je mať svoj ľud na zemi, ale mať svoj oslávený ľud vo večnosti, v novom Jeruzaleme, v novom nebi a na novej zemi. Toto proroctvo sa preto v konečnej miere naplní až pri druhom Kristovom príchode. A čiastočne sa naplnilo už aj pri prvom príchode synom Abrahámovým podľa viery, ale najmä tým z pohanov.

Definitívna, konečná rovina týchto proroctiev a týchto zaslúbení sa teda týka večnej spásy. A je adresovaná izraelskému národu. Z novozákonného zjavenia je však zrejmé, že sa v skutočnosti týka len zostatku z Izraela a týka sa aj uverivších z pohanov. Uverivší

(zo Židov i pohanov), ktorí sú Božími synmi a synmi Abraháma podľa viery, sú obrazne povedané vzatí a zhromaždení zo všetkých národov. Platí o nich, že Boh im je Bohom a oni sú mu ľuďom. Platí o nich, že Boh prebýva uprostred nich (skrže svojho Duča). A bude uprostred nich prebývať v novom Jeruzaleme na novej zemi. Synovia Abrahámovi podľa viery so židovským rodokmeňom budú definitívne vzatí a zhromaždení zo všetkých národov (kedy ani jeden z nich už viac v rozptýlení neostane) až pri druhom Kristovom príchode.

To, že Boh za „svoj ľud“ považuje pravý Izrael (zostatok Izraela) a nie celý národ Izrael, je zrejme dokonca už z týchto starozákonných proroctiev. Napríklad v kapitole 24 proroka Jeremiáša sú dve skupiny izraelského národa obrazne označené ako kôš s dobrými figami a kôš so zlými figami. Len o koši s dobrými figami sa oznamuje, že sa navrátia k Hospodinovi celým srdcom, pretože Boh im dá srdce, aby ho znali, v dôsledku čoho on im bude Bohom a oni mu budú ľuďom. Toto zaslúbenie sa netýka tých z koša so zlými figami (judského kráľa Cedekiáša, jeho kniežat a ostatku Jeruzalema). Na nich sa naopak vzťahuje Božia kliatba, časné Božie tresty a nakoniec zatratenie. Podobne v kapitole 11 proroka Ezechiela sa zaslúbenie o dare nového srdca a nového ducha a o tom, že Boh im bude Bohom a oni jemu ľuďom, netýka celého Izraela, ale iba zostatku Izraela, pretože verš 21 hovorí o tých z Izraela, ktorých srdce chodí za ich mrzkosťami a za ich ohavnosťami, ktorým Boh odplatí podľa ich skutkov.

Novozmluvný apoštolský výklad proroctiev o tom, že Boh bude svojmu ľudu Bohom a oni mu budú ľuďom

To, koho sa týkajú všetky starozákonné zaslúbenia „*ja im budem Bohom a oni mi budú ľuďom*“, odkrýva, zjavuje a vykladá priamo a výslovne apoštolské učenie: „*A aká je zhoda medzi chrámom Božím a medzi modlami? Lebo veď vy ste chrámom živého Boha, ako povedal Boh: Budem bývať v nich a prechádzať sa, a budem ich Bohom, a oni mi budú ľuďom*“ (2. Korinským 6:16). Tými, ktorí sú Božím ľuďom, na ktorých sa vzťahujú tieto starozákonné zaslúbenia, nie je nikto iný ako „chrám živého Boha“, čiže „Cirkev zo Židov i pohanov“. A rovnako to platí aj o ostatných starozákonných prorokovaných zaslúbeniach (o novom duchu, novom srdci, Božom Duchu, atď.), pretože tieto zaslúbenia sú previazané a nemožno ich rozdeliť. Aj starozákonné zaslúbenie o darovaní Duča, adresované v starej zmluve „domu Izraelovmu“, sa naplnilo aj uverivším z pohanov: „...*aby na pohanov prešlo v Kristu Ježišovi požehnanie Abrahámove, aby sme dostali zaslúbenie Duča skrže vieru*“ (Galatským 3:14).

Toto zaslúbenie „*ja im budem Bohom a oni mi budú ľuďom*“ sa v jednom význame (duchovnom) naplnilo uverivším zo Židov i pohanov už po Letniciach, keď bol vyliaty Duch, keď sa uverivší stali Božími deťmi a získali nebeské občianstvo, avšak v plnosti, v konečnej miere sa naplní až po vzkriesení a oslávení: „*A počul som veľký hlas od trónu z neba, ktorý hovoril: Hľa, stán Boží s ľuďmi, a bude bývať s nimi, a oni budú jeho ľuďom, a on, Boh, bude s nimi a bude ich Bohom*“ (Zjavenie 21:3).

Podstata zaslúbenia o novej zmluve

Ústredným a zásadným pri novej zmluve je to, že čo Boh od svojho ľudu požaduje (vieru, vernosť, lásku, poslušnosť), to on nakoniec jednostranne zabezpečí a vo vnútornostiach človeka, ktorý má patriť do Božieho ľudu, to aj spôsobí. To, čo Boh od svojho ľudu požaduje, je zrejmé – mať nové srdce a nového ducha: „*Odvrhnite od seba všetky svoje prestúpenia, ktorými ste prestupovali, a zadovážte si nové srdce a nového ducha! Lebo veď načo máte zomrieť, dome Izraelov?*“ (Ezechiel 18:31). A to, čo Boh od svojho ľudu požaduje, nakoniec On zaslubuje ako súčasť novej zmluvy: „*A dám vám nové srdce a nového ducha dám do vášho vnútra a odstránim to kamenné srdce z vášho tela a dám vám srdce z mäsa*“ (Ezechiel 36:26). Podobne Boh prikazuje svojmu ľudu mať obrezané srdce: „*Obrežte sa Hospodinovi a odstráňte všelijakú neobrezanosť svojho srdca, mužovia Júdovi a obyvatelia Jeruzalema, aby nevyšla moja prchivosť ako oheň a nehorela, takže by nebolo toho, kto by uhasil, pre zlosť vašich skutkov*“ (Jeremiáš 4:4). Obrezané srdce nakoniec majú však len tí, ktorí sú v duchu a nie sú v tele, ktorým Boh sám dal svojho Ducha a obrezal im srdce: „*.... ale Židom je ten, kto je ním skryté, v srdci, a obriezka je obriezka srdca v duchu, nie v litere, – ktorého chvála nie je od ľudí, ale od Boha*“ (Rímskym 2:29, pozri aj 2. Korinským 3:3). Naplnením všetkých zaslúbení prepojených s novou zmluvou je *znovuzrodenie* – splodenie z Ducha a nové narodenie.⁶⁾

Príchod Novej zmluvy

Prostredníkom Novej zmluvy je Kristus (Židom 8:6, 9:15, 12:24). Nová zmluva

teda vstúpila do platnosti s príchodom Krista. Lebo keď sa zamieňa kňazstvo, nevyhnutne sa deje i záměna zákona, čiže záměna zmluvy (Židom 7:12). Starozmluvné kňazstvo nahradil Kristus ako Veľkňaz, preto s Kristovým príchodom muselo dôjsť aj k záměne zmluvy, k príchodu Novej zmluvy. S Kristovým príchodom bola uzavretá a do platnosti vstúpila Nová zmluva.

Charakter a podstata Novej zmluvy

Zapísanie zákona na srdce a myseľ, dar Ducha, obriezka srdca – to všetko je ekvivalentné znovuzrodeniu. Boh teda uzavrel Novú zmluvu so všetkými, ktorých splodil z Ducha, ktorí sa narodili z Boha. Pod Novou zmluvou teda sú všetci znovuzrodení Židia aj znovuzrodení pohanovia. „Dom Izraelov a dom Júdov“ (Židom 8:8) teda je Cirkev zo Židov i pohanov, skutočný pravý Boží ľud, všetci tí, ktorí sú v Kristovi (majú jeho Ducha), všetci tí, ktorí sú z viery, deti Abrahámove podľa viery, čiže duchovné semeno Abrahámove v množnom čísle (Galatským 3:29), deti Božie skrze vieru (Galatským 3:26). Nová zmluva je naplnením abrahámovej zmluvy: „*....aby na pohanov prešlo v Kristu Ježišovi požehnanie Abrahámove, aby sme dostali zaslúbenie Ducha skrze vieru*“ (Galatským 3:14).

Dôležitou skutočnosťou je aj to, že Nová zmluva je vlastne závet („posledná vôľa“). Aby závet vstúpil do platnosti a nastalo dedenie, musí ten, kto závet učinil, zomrieť. O Novej zmluve vieme to, že je to Božia večná zmluva, preto je to Boží závet. To znamená, že ten, kto musel zomrieť, aby závet platil, musel byť vtelený Boží Syn z večnosti

a nikto iný to byť ani nemohol – súčasne Boh a súčasne aj človek. Kristovou smrťou vstupuje Nová zmluva do platnosti (Židom 9:16-17). Nová zmluva je pozoruhodný závet, lebo zabezpečuje dedičstvo dvoma smermi. Skrže tento závet sa spasení, Božie deti, stali Božím dedičstvom (Efezským 1:11) a Božie deti sa stali dedičmi (Rímskym 4:13-14, 8:17, Galatským 3:29, 4:7, Títovi 3:7), lebo získali dedičstvo (Matúš 5:5, 19:29, 25:34, Kolosenským 3:24, Židom 9:15, 1. Petrov 1:4-5).

S kým Boh uzatvoril Novú zmluvu

Boh uzatvoril Novú zmluvu so skutočným, pravým „domom Izraelovým a domom Júdovým“, do ktorého patrí „zostatok Izraela“ všetkých generácií od Kristovho prvého príchodu a spolu

s nimi aj všetci pohanovia, ktorí sú z viery v evanjelium Abrahámovými deťmi. Z tohto pramení veľké výkladové ponaučenie týkajúce sa starozmluvných proroctiev. Keď starozmluvné proroctvá sľubujú nejaké zaslúbenia „domu Izraelovmu či Jákobovmu“, tak to neznamena, že sa automaticky týkajú celého etnika, celého Izraela, celého židovského národa. Môže to byť tak, že zemská rovina týchto proroctiev sa týka celého etnika, avšak konečné duchovné večné naplnenie sa týka len pravého Izraela a v ňom neviditeľne zahrnutých aj uverivších z pohanov – teda sa týka nakoniec Cirkvi zo Židov i pohanov –, zhromaždenia zbudovaného Ježišom Kristom z Nazareta (Židom 12:23; Matúš 16:18), Božím Synom z večnosti.

*A preto je prostredníkom novej zmluvy,
aby, keď sa stala smrť na vykúpenie z prestúpení za prvej zmluvy,
dostali zaslúbenie večného dedičstva tí, ktorí sú povolani.*

Židom 9:15

*A ktorých predurčil, tých aj povolal, a ktorých povolal, tých aj ospravedlnil,
a ktorých ospravedlnil, tých aj oslávil.*

Rímskym 8:30

Peter Vajda

Poznámky a zdroje:

- A) Pozri článok „Pestún vedúci ku Kristovi“ v *Solás* číslo 36, jeseň 2017 (web a PDF: <http://casopis.solas.sk/vyucovanie/pestun-veduci-ku-kristovi>), kde je vysvetlený účel Mojžišovho zákona, prečo má charakter zmluvy a ako bol daný izraelskému národu.
- B) Publikácia vydavateľstva *Solás* (2017) „Zmluva zaslúbení: Abrahámové potomstvo“ (dostupné online ako PDF na <http://solas.sk/media/pdf/publikacie/zmluva.pdf>)
- C) Ohľadom splodenia z Ducha a nového narodenia pozri článok: „Musíte sa narodiť znova: Splodenie z Ducha a nové narodenie“ (*Solás* 52, jeseň 2021, online: <http://casopis.solas.sk/vyucovanie/musite-sa-narodit-znova>).

Malcolm W. Biggs
(1875-1941)

Listy Petra

2. časť

Nevýslovná radosť

*ktorého, keď ho aj neznáte podľa tela, milujete, a v ktorého,
keď ho aj teraz nezriete, jednako veríte
a tak plesáte radosťou nevýsloviteľnou a oslávenou*

1. Petrov 1:8

Mať spasenie duše a byť zachovávaný mocou Božou prostredníctvom viery je skutočne veľké požehnanie. Ale okrem toho veriaci má aj pozitívne radosti. Verí v Ježiša, pozná ho a miluje ho; a On je to, ktorý je zdrojom týchto radostí. Horeuvedený verš poukazuje na Ježiša Krista: „Hoci ste ho nevideli, milujete ho. Ani teraz ho nevidíte, a predsa veríte v neho a radujete sa nevýslovnou radosťou, plnou slávy.“ Viera dáva prítomné poznanie Ježiša. My milujeme jeho a radujeme sa v ňom.

Ako bude celá zem zvoniť radosťou, keď Ježiš bude vládnuť! Ako budú srdcia tlčiť láskou k nemu – a nevýslovne sa radosť! Budú poznať zjavenú slávu a rozvinutú moc. Ešte nikdy behom prúdu času neboli ľudia takí šťastní! Veriaci dnes však nečaká na túto dobu rozvinutej moci a slávy pre svoju radosť. Má ju už teraz. Vo viere a mocou Svätého Ducha vopred predvída všetko – nie vo svojich okolnostiach, ale morálne, to jest vo svojej mysli a srdci. Radosti tohto prichádzajúceho dňa sú známe tým, ktorí poznajú Ježiša. My patríme „Tomu Dňu.“

Verš, na ktorý som poukázal, veľmi jednoznačne ukazuje, ako kresťanstvo pozostáva v poznaní jednej osoby, Pána Ježiša, a že všetky radosti, ktoré máme, prichádzajú od neho a majú svoj stredobod v ňom. V ktorom „sa radujete nevýslovnou radosťou“. A tak cvičenie viery a blízkosť k Pánovi samému sú podstatné, ak máme vlastniť radosť, o ktorých hovorí naša kapitola. Nijaké množstvo právd kresťanstva nenahradí nedostatok tejto osobnej známosti s Kristom samým. Počnúc prvým dotykom viery, ktorý prináša úľavu srdcu obťažnému hriechom, priamo k požehnanej skúsenosti, o ktorej hovorí Efezkým 3:16-19, kde Kristus vierou prebýva v srdci, a my poznáme lásku, ktorá prevyšuje všetko poznanie – všetka pravá kresťanská skúsenosť závisí od nášho poznania Krista a blízkosti našich duší k nemu. Nech čitateľ na modlitbe zväži túto skutočnosť. Viera v nejakú konfesiu či vierovyznanie je jedna vec; ale poznanie osobného Spasiteľa je celkom iná záležitosť. Vyznávať meno Pánovo ešte nemusí nutne znamenať poznanie Pána a podriadenie sa jeho vláde. Keď má

niekto jasno ohľadom učenia o vyslobodení, nie vždy to znamená, že Vysloboditeľ je známy. Nie, rozhodne! Všetko je skutočne známe poznaním jednej osoby. V *ňom* sa radujeme nevýslovnou radosťou. Vierovyznania nás môžu nechať chladných ako kamene; číre vyznanie mena Pánovho nás môže nechať takých pyšných, akými boli farizeji. Poznanie učenia o vyslobodení môže nás tiež nechať ďaleko od Vysloboditeľa a v skutočnosti tak v otroctve ako predtým. Nie! Je to Kristus, ktorého potrebujem, či ako hriešnik, alebo svätý. Všetka kresťanská skúsenosť závisí od nášho poznania Krista a blízkosti k nemu.

Keďže Ježiš už nie je tu na zemi, viera je životne dôležitá. Bez viery sme vo tme a nevedomosti o tom, ktorého nevidíme. „Ani teraz ho nevidíte, a predsa veríte v neho a radujete sa.“ Všimnite si slová: „predsa veríte.“ „Veríte v neho.“

Ako boli srdcia učeníkov sústredené na Ježiša, keď bol tu na zemi! A keď im ho oblak vzal pred oči, ich viera predsa držala ich srdcia tak blízko neho ako vždy. Oni verili. Učeníci uverili v Boha, ktorého nevideli; teraz mali veriť v Ježiša – a síce tým charakteristickým spôsobom ako v toho, ktorého už nemali vidieť (Ján 14:1). Každú duchovnú radosť, ktorú veriaci má, musí vlastniť podľa jej prirodzenosti vierou. „Predsa veríte v neho a radujete sa nevýslovnou radosťou.“

Nech bude radosť tohto prichádzajúceho dňa slávy, keď bude Ježiš kráľovať, akákoľvek, všetko bude sústredené v ňom a bude vyvierat' z neho. Slávy kráľovstva – vláda milosti, pokoja na zemi, vyslobodenie od hriechu a moci smrti; požehnania zmluvy, odpustenie

hriechov a poznanie lásky Božej; život večný – požehnania, ktoré prikázal zjavený Boh, a ktoré zakúša ľud podriadený Kristovi, ľud, ktorý sa miluje vzájomne; všetko bude stále závisieť od poznania a prítomnosti Krista. V ňom sa budú žehnať všetky národy! A tak v ňom, v ktorého veríme, radujeme sa. Každé požehnanie je známe v ňom. Naša radosť je nevýslovná. Je to viac, než možno opísať.

Viera nás uschopňuje kráčať vo svetle budúcnosti. Ona prináša do prítomného zorného poľa veci, ktoré majú byť verejne rozvinuté v budúcnosti. Viera je podstatou toho, v čo dúfame, presvedčením o veciach, ktoré nevidíme. Spasiteľná viera sa sústreďuje na Ježiša. Keď sa uplatňuje naša spasiteľná viera, naše srdcia vlastnia radosť milénia – „budúceho sveta“. Kiež by každý veriaci v Pána Ježiša mal zisk z tejto viery a poznal radosť, o ktorej hovorí náš verš. Dovoľte, aby sme zopakovali, je to *nevýslovná radosť!* Smiem sa spýtať čitateľa, či pozná túto radosť – radosť, ktorá je nad jeho sily opísať ju? Akí povznesení by sme boli nad radosti, ktoré zdvorilo ponúka svet, keby sme skutočne poznali túto „nevýslovnú radosť“. Toto sú radosti, ktoré nevezme ani smrť; patria na javisko *sveta vzkriesenia*, kde je Ježiš. Patria k budúceму svetu, o ktorom hovoríme.

V Ježišovej smrti bolo zaistené všetko. V jeho vzkriesení všetko prišlo do bytia a života. A z jeho miesta na pravici Božej všetko dostáva svoj charakter a slávu. Zo svojho prítomného miesta Ježiš zoslal Svätého Ducha. Lebo navyše k svetlu, ktoré dáva viera v evanjelium veriacemu, prijal Svätého Ducha, ktorý

mu dáva vedome zakúšať veci, ktoré ako také sú budúce alebo nevidené. A tak náš verš končí slovami: „radostou nevýslovnou,“ alebo „radostou oslávenou“. Sláva tohto prichádzajúceho dňa je už známa veriacemu. Požehnané lúče vlády milosti už teraz prežívajú v srdciach tí, ktorí veria v Ježiša, a teplo Božej lásky sa uskutočňuje už teraz!

Veriaci je „naplnený slávou“ to znamená, že ona preniká celé jeho bytie. Uprostred okolností tlaku, kým sme v telách slabosti, počas neprítomnosti Krista viera prináša tomu, kto verí v Ježiša, slávu tohto prichádzajúceho dňa. „... keď ho aj teraz nezriete, jednako veríte a tak plesáte radostou nevysloviteľnou a oslávenou.“

Kristov Duch a trpiaci Mesiáš

*(10) o ktorom spasení snažne pátrali a spytovali proroci,
ktorí prorokovali o milosti, vzťahujúcej sa na vás,*

*(11) spytujú, na ktorý a aký čas to oznamoval Duch Kristov, ktorý bol v nich
a ktorý svedčil vopred o utrpeniach Kristových a o slávach za tým...*

1. Petrov 1:10-11

Zdá sa, že mnohí Židia, ktorí uverili v Pána, celkom prehliadali skutočnosť, že Mesiáš – Kristus, Pomazaný – musel trpieť skôr ako vošiel do svojej slávy. Mnohé Písma Starého zákona predpovedali tieto utrpenia, ako aj slávu, ktorá mala nasledovať za nimi. Žalmy 22, 35, 69, Izaiáš 53 a Daniel 9:26 sú dobre známe príklady. Ale napriek tomu, ako čítame v Lukášovi 24, títo učeníci nepochopili skutočnosť, že Kristus musel trpieť.

Hriech bol tu. Mohla byť na zemi zriadená vláda spravodlivosti bez toho, že by bol odstránený hriech? A keby bol hriech odstránený iba súdom nad vinníkom, kto by unikal? A predsa zaslúbený Kráľ mal kralovať v spravodlivosti a dieľom spravodlivosti mal byť pokoj a jej výsledkom klud a bezpečnosť naveky (Izaiáš 32:1,17)! Proroctvá oplývajú ohľadom prichádzajúcej slávnej vlády spravodlivosti. Ale kto by mohol zniesť príchod slávneho a spravodlivého Krá-

ľa? A tak posledná veta Starého zákona znie: „aby som neprišiel a neranil zem kliatbou“ (Malachiáš 4:6).

Baránok a Kráľ

Boh si skutočne zaistí Kráľa, ktorého predobrazom bol Dávid aj Šalamún. Ale oveľa skôr bolo povedané: „Boh si opatrí baránka“ (1. Mojžišova 22:8). Áno, baránka! My môžeme dodať: Paschálneho Baránka. Vykúpenie bolo nevyhnutné a podstatné. Ak mal Kráľ kralovať v spravodlivosti, bez toho, aby všetci zahynuli jeho mečom súdu – lebo všetci boli hriešnici – Baránok musel byť najprv obetovaný. Kráľ zriadi svoju vládu na základe dokonaného vykúpenia. V Božom milosrdenstve obeť Baránka predchádza príchod a vládu Kráľa! Keby to bolo inakšie, výsledkom by bol len súd.

Akú expozíciu, aký výklad Písma musel dať Pán tým dvom, ktorí išli do dediny Emaus! Jeho božská a zručná

ruka sa dotýkala Mojžiša a všetkých prorokov. V knihách Mojžišových bolo veľa predobrazov. Obetovanie Izáka, utrpenie Jozefa, paschálny baránok, obeť pod zákonom, ako aj smrť samotného Mojžiša, toto všetko boli predobrazy oveľa väčšej obeť, trpiteľa a jeho smrti. Áno! Kristus musel trpieť a tak vojsť do svojej slávy. Biť mali Pastiera a mali sa rozprchnúť ovce stáda (Matúš 26:31), skôr ako Jahve, Pastier Izraela, mal byť stredom zhromaždenia svojho ľudu.

A tak hoci slávna vláda Kristova sa čoskoro uskutoční na zemi – lebo zem bude naplnená slávou Pána – predsa čas nerozhodnosti mal byť ukončený, lebo hriech urobil vykúpenie nevyhnutným. Kristus musí trpieť! Potom Boh mal aj predsavzatia požehnania v spojení s Kristom a Cirkvou, požehnania nebeského a duchovného charakteru. Požehnania Izraela boli pozemské a prirodzené, hoci boli sprevádzané morálnymi, lebo bolo povedané: „*Lebo kde máš nejaký veľký národ, ktorý by mal bohov takých blízkych sebe, ako je Hospodin náš Boh...*“ (5. Mojžišova 4:7). A predsa Izrael bol požehnaný na zemi vo svojich okolnostiach a pozemským dedičstvom. V kontraste s tým Cirkve mala byť požehnaná duchovnými požehnaniami v nebeských miestach ako spojená s Kristom. A dokonca hoci niektorí Židia, ktorí sa stali kresťanmi, poznali Krista podľa tela – ako človeka tu na zemi – predsa teraz ho už tak nemali poznať; lebo Ježiš zomrel, bol vzkriesený a oslávený v nebi. Nič nie je dôležitejšie na svojom mieste ako vidieť úplnú zmenu v charaktere a mieste požehnania Božieho ľudu. Smrť, vzkrie-

senie a oslávenie Ježiša zmenili všetko. Následkom toho tí, ktorí sú spojení s Kristom na jeho mieste slávy, majú byť jeho nasledovníkmi na mieste jeho utrpenia. Ak Pán dá, týmto sa budeme zaoberať v inom spise. Teraz postačí, keď zdôrazníme skutočnosť, že *Kristus* musel trpieť. Slávne rozvinutie kráľovstva je budúce. Kríž bol Ježišovým miestom. Jeho utrpenie bolo nevyhnutné, ak jeho sláva na zemi mala byť zaistená v požehnaní.

Aké milosrdenstvo to bolo z Božej strany, že Kristus trpel! Či sme si uvedomili, čo by to znamenalo, keby on prišiel a potvrdil svoje práva bez ohľadu na vykúpenie? Nevyhnutne by to znamenalo úplný súd nad celým javiskom sveta, ako v dňoch potopy. Nebola by tu nijaká možnosť požehnania, keby Kristus prišiel ako bojovník – Kráľ a nárokoval by si práva, ktoré jemu patrili. Nebolo by tu nič, len súd. Ale on prišiel v pokornej, skromnej milosti! On sa predstavil ako Kráľ, tichý a pokorný. A hoci človek a jeho svet odmietli jeho práva, a v posmechu Ježiša korunovali vencom z trnia, on získal slávnejšie víťazstvo utrpením za hriech, ako by mal vykonaním súdu nad hriešnikmi. On je víťaz vykúpením. Kristus trpel. On je Baránok, ktorý bol zabitý a jeho kríž a utrpenie položili základ pre všetky jeho práva, aby sa ich ujal v požehnaní.

Nie je to tak, že by vina človeka, ktorý zavrhol Krista, bola prehliadnutá. Nijako nie. Kým milosrdenstvo otvorilo dvere pre každého kajúceho, ako môžeme čítať v Skutkoch 2, nekajúci národ zažil hnev na cestách vlády; ich mesto bolo zničené a oni sami boli rozptýlení, aby boli tulákmi medzi pohanskými

národmi a Jeruzalem mal byť šliapaný nohami pohanov (pozri Lukáš 20:16; 21:20-24). Podobne je to aj dnes. Je tu požehnanie pre každého, ktokoľvek chce, na základe toho, že Kristus trpel. Ale rovnako je pravdou, že súd očakáva tých, ktorí zavrhlí Krista, ako čítame: „*Vid'te, vy pohŕdači, divte sa a zmiznite...*“ (Skutky 13:41).

Kristus trpel dvojakým spôsobom. On trpel od človeka pre spravodlivosť a on trpel od Boha za hriech – určite nie za svoj, ale za náš! To prvé – utrpenie od človeka – privolá súd na človeka. To druhé – utrpenie za hriech vo vykúpení – zaisťuje požehnanie. Mnohé žalmy predstavujú tieto dva druhy utrpenia. Žalmy 21 a 69 odkazujú na to prvé a výsledok je súd. Žalm 22 hovorí o tom druhom, o zmierovacích utrpeniach a jeden kruh po druhom sa tešia zaisteným požehnaniam.

Máme tu pozoruhodný výraz použitý v spojení s predmetom Kristových utrpení. Hovorí sa nám, že proroci Starého zákona skúmali na ktorý alebo aký čas Kristov Duch, ktorý bol v nich, poukazoval, keď vopred svedčil o Kristových utrpeniach a o slávach po nich. Poukazujem na výraz

Kristov Duch

Je dôležité pochopiť význam tohto výrazu, lebo ak ho nechápeme, nebudeme môcť sledovať veľa zo Starého zákona a najmä Žalmov.

V dňoch Starého zákona Svätý Duch nebol na zemi, ako je teraz. On ešte nebol prišiel (Ján 7:39). Prítomný čas je charakterizovaný obdivuhodnou skutočnosťou prítomnosti Božieho Svätého Ducha na zemi. Ale v časoch Starého

zákona, zatiaľ čo on nezostával na zemi, prichádzal na prorokov a Božích služobníkov a účinkoval prostredníctvom nich pre definitívne alebo špeciálne zábery. A nielen to. On dával aj niektorým z týchto svätých, ktorí boli nástrojmi jeho účinkovania, pocity a skúsenosti, ktoré boli v skutočnosti vopred pocitovanou produkciou Kristových pocitov; to znamená pocity, ktoré sa mali plne a dokonale nachádzať v Kristovi ako človekovi tu na zemi. Svätý Duch, ktorý takto konal v týchto svätých Starého zákona, bol v tomto ohľade Kristov Duch; ako aj ten istý Svätý Duch, ktorý účinkuje dnes vo veriacich a vyvoláva Kristove pocity, sa nazýva Kristov Duch (Rímskym 8:9).

Tento Kristov Duch, ktorý bol v prorokoch Starého zákona, vopred svedčil o Kristových utrpeniach. Niekedy v nich vyvolal pocity okolnosťami tlaku a dal im zaznamenať ich skúsenosti a utrpenia ako v niektorých žalmoch, aby zobrazil Kristove utrpenia. Niekedy im dal pocítiť stav Božieho ľudu, aby vyjadrili pokánie a vieru, ako u Jeremiáša, aby dal vhodné výrazy pre Boží ľud v ich pokánie v dňoch, ktoré sú ešte budúce. V iných dobách ich viedol k tomu, aby predpovedali slávnú Kristovu vládu v kontraste s otroctvom, v ktorom sa nachádzali, ako v prípade Daniela; alebo aby zobrazili domosprávu požehnanie, aby sa stala známou, ako to robí prorok Izaiáš.

Vo všetkých týchto prípadoch to bol Kristov Duch, ktorý svedčil vopred. Svätí Boží ľudia hovorili ako boli unášaní Svätým Duchom (2. Petrov 1:21). Bol to Svätý Duch ako Kristov Duch. Toto je veľmi obdivuhodné a dojemné uváženie. Pocity Jeremiášovho zlomeného

srdca boli *Kristove* pocity. *Dávidove* pocity žiaľu boli *Kristove* pocity vopred vyvolané dielom Svätého Ducha v ňom – Kristovho Ducha, ak máme uplatniť tu použitý výraz. Potom aj pocity pokánia zbožného žiaľu, ktoré prežívali proroci, ktorí správne pociťovali veci, boli tiež ovocím Kristovho Ducha. Preto. keď tento Duch bol v *zbožnom zostatku*, v tých, ktorí vyznávali svoje hriechy, keď ich Ján krstil v Jordáne, Pán sa v milosti stotožnil s nimi a bol pokrstený s nimi. On rozpoznal a uznal svojho Ducha v nich. Bol to *jeho* Duch v nich, ktorý sa prejavil takto vo vyznaní, ako to bol jeho Duch v žalmistovi, ktorý predpovedal podobné pocity a vyznania, ktoré bude vidno aj v budúcom *zostatku Židov*. Tak je to s Kristovým Duchom v nás. Nie je to niečo oddelené od nás, ale naše vlastné pocity, ktoré utvoril jeho Duch, Svätý Duch daný nám.

Iná dôležitá a pozoruhodná skutočnosť v tomto spojení je, že proroci sami nie vždy poznali plný dosah toho, čo

predpovedali, ako sa môžeme dozvedieť z tejto pasáže 1. Petrov 1:11,12 a Daniel 12. Bolo to zjavené im, ale to, čím posluhovali, vzťahovalo sa na nás; lebo hoci deň slávy je budúci, správa o sláve prišla k nám prostredníctvom Svätého Ducha zoslaného z neba, a my môžeme vopred predvídať radosti budúceho dňa, o ktorom hovorili.

Všimni si, milý čitateľ, tri jasné, odlišné obdobia: po prvé, čas *predpovedania* prostredníctvom prorokov; po druhé, *správa o veciach* prostredníctvom Svätého Ducha; po tretie, čas, keď všetko *bude rozvinuté* príchodom Pána Ježiša Krista.

My žijeme v čase, keď prišla *správa o sláve*. Teraz je čas *utrpenia*; sláva bude rozvinutá neskôr. Toto dáva prítomnému času zvláštny, príznačný charakter. Je to obdobie *utrpenia a viery*. Správa o budúcej sláve nás dosiahla a odkedy Kristus trpel, aj my máme trpieť, vyjadrujúc toho istého Kristovho Ducha, ktorý dávno vopred svedčil o utrpeniach Kristových a o slávach po nich.

Nový spôsob života

(12) ktorým bolo zjavené, že nie sebe, ale nám slúžili tým, čo vám je teraz zvestované skrze tých, ktorí vám zvestovali evanjelium v Svätom Duchu, poslanom s neba, do čoho žiadajú si anjeli nazrieť...

1. Petrov 1:12-17

Skutočnosť, že anjeli túžia nahliadnúť do vecí, ktoré nám boli zvestované, ktoré sa vzťahujú na prichádzajúci deň slávy, môžu právom podnieť naše pátranie ohľadom ich charakteru a povzbudiť nás, aby sme plnšie do nich vnikli. Bez viery nie je možné nejakým spôsobom zažiť alebo dokonca oceniť to, čo by malo byť známe. Veci, ktoré

patria k dňu slávy, keď Kristus bude kralovať na zemi, boli zvestované nám, a veriaci prežívajú požehnanie, vierou a v moci Svätého Ducha, v predtuche tohto času verejného rozvinutia „budúceho sveta“. Okrem toho je to aj čas utrpenia; lebo tí, ktorí veria, nachádzajú sa v opozícii voči svetu a treba im ísť proti prúdu verejnej mienky

a všeobecného spôsobu života. A zatiaľ čo Boh vo svojej prozreteľnosti riadi všetko, všeobecne on nezasahuje v záujme svojho ľudu v prítomnom čase, ale dáva im zakúšať spasenie duše, ako sme videli v predchádzajúcich úvahách.

Prítomná doba je čas, kedy viera uschopňuje pohybovať sa vo svetle budúceho dňa, o ktorom je v evanjeliu podaná správa. Nie že by sme mali čakať na všetko. Nie, skutočne! Uplatňovanie viery a moci Svätého Ducha nás uschopňuje vopred tušiť a očakávať to, čo bude rozvinuté v „budúcom svete“. Radujeme sa nevýslovnou radosťou z nášho neprítomného Spasiteľa, ktorého milujeme, a teraz máme morálne požehnanie, ktoré patria k Božiemu kráľovstvu. Máme spravodlivosť, pokoj a radosť v Svätom Duchu; a očakávame príchod dňa slávy, keď Kráľ, náš Pán Ježiš Kristus bude kralovať v spravodlivosti! Potom bude na zemi pokoj. Teraz je pokoj v nebi a je známy veriacemu. Aj radosť bude čoskoro privedená na zem, ako môžeme vidieť v mnohých Písmach Starého zákona. *„Odpočíva; je na pokoji celá zem; plesajú! (Izaiáš 14:7). „Avšak radovať sa budú pred tebou, ako sa radujú v zhatve, ako plesajú, keď delia korisť“ (Izaiáš 9:3). Veriaci má však radosť už teraz. Nie v spojení s týmto úbohým svetom, ale „radosť v Svätom Duchu“, „radosť viery“. Môže sa radovať v Pánovi vždy! Jeho radosti patria ku dňu, ktorý sa rýchlo blíži, keď to, čo mu bolo zvestované a čomu sa vopred tešil, bude zjavené v sláve. Prítomnosť je „správa Božia vo viere“ (1. Timotejovi 1:4).*

Smiem sa spýtať čitateľa, či si ocení veľkosť prítomného času a veľké po-

žehnanie, ktoré môžu byť teraz známe viere? Dovoľte mi, pripomenúť, že dokonca anjeli túžia nahliadnuť do nich! Nemám na mysli držanie istých právd alebo vlastníctvo nejakých vierovyznaní, nech by boli akokoľvek ortodoxné. Toto sa môže diať, a predsa po celý čas môžu byť reality kresťanstva cudzie tejto duši. Moja otázka sa týkala *skúsenosti* ohľadne týchto realít. Ako sme videli, požehnanie, ktoré sa týkajú dňa slávy, môžu byť vierou našimi a môžu sa vedome zakúšať mocou Svätého Ducha. A predsa musíme pripustiť, že veľký počet veriacich, pokiaľ ide o ich skúsenosť, mali veľmi málo radosti z týchto obdivuhodných vecí. Bez viery nemožno nič poznať. Princípy iného, nebeského sveta majú ovládať naše životy a charakter nášho správania.

A tak celý spôsob života veriaceho má byť odlišný od spôsobu života sveta. Svet má svoje nádeje spojené so zlepšením prítomného stavu vecí – s vývojom a pokrokom toho, čo je. Nádeje veriaceho sú spojené s iným dňom, s dňom, keď správa požehnanie bude uvedená príchodom Krista a všetko bude v súlade s Božou vôľou. Preto máme byť opatrní, pokiaľ ide o naše mysle. Prítomný svet je nesvätý a vzdialený od Boha.

Deň, ku ktorému vzhliadame, bude časom, keď dokonca na zvoncoch koní bude napísané: „Sväté Hospodinovi“ (Zachariáš 14:20), a keď každému, ktorý je zapísaný pre život, „bude sa hovoriť svätý“ (Izaiáš 4:3). Sotva treba pripomenúť, že prítomný svet nie je taký. Je to nesväté javisko. A keďže patríme k budúceму dňu, máme si opásť bedrá svojej mysle, aby nesväté živly sveta nenašli vstup do nich.

Máme byť „dietkami poslušnosti“. Ako celkom odlišní od nesvätého sveta, v ktorom sa nachádzame! Boh je svätý a aj my máme byť svätí. Ako celkom odlišní aj od bezzákonného sveta. Aký to rozdiel! S opášanou myslou a vyznačovaní striezlivosťou, veriaci sa majú správať ako tí, ktorí poznajú Boha, ktorý je svätý, a ktorí očakávajú budúci deň slávy. Čas našej nevedomosti o Bohu pomínul. Boli sme privedení k poznaniu toho, ktorý je svätý a ktorého máme poslúchať, a poslušnosť a svätosť majú byť naše črty.

Bedrá našej mysle musia byť opášané

Ak nie sú opášané, skoro vniknú do našej mysle nesväté prvky a nezákonné princípy budú rýchlo charakterizovať naše predstavy. A „ako [človek] *zmyšľá vo svojej duši, taký je*“ (Príslovia 23:7). Mnohé obrázkové reklamy, ktorým čelíme, sú charakteristicky nesväté! Mnohá literatúra, ktorej je čoraz väčšie množstvo, je pošpinená nesvätými vnuknutiami, ak nie otvorene, ale jednoznačne poškrvňujúca. Ľudská myseľ zdegradovala veci prírody a prirodzenosti. Dokonca idey najvyššieho ocenenia vo svete sú založené na princípoch, ktoré sú veľmi vzdialené od toho, čo je z Krista. Nie je nič spoločného medzi Kristom a svetom dokonca v jeho najlepšej forme. Možno najvyššie prvky sveta človeka sú najnebezpečnejšie; lebo sme náchylní dať sa nimi oklamať. Nie sú to sväté prvky. Rozvíjajú sa ďaleko od Boha. Ak bedrá našej mysle nie sú opášané, tieto nesväté prvky môžu ľahko nájsť odpoveď v tele, v nás, ktoré je vždy ochotné reagovať na nesväté atrakcie.. Ako aj samotný výraz „poslušné dietky“ alebo „dietky posluš-

nosti“ stojí v kontraste ku všeobecnému prevládajúcemu princípu nezákonnosti. Poslušnosť vláde je jednou z črt, ktoré majú vyznačovať veriaceho. Podriadenosť je základný princíp všetkých pravých vzťahov s Bohom. A takto kráčajú, veriaci vedie svoj život na úplne odlišných cestách od ciest sveta. Ale všetko začína *myslou*. Naše životy sa nemajú pripodobňovať tomu, čo vyznačuje ľudí, ktorí nepoznajú Boha. Naše niekdajšie túžby boli nesväté; naše praktické životy nasledovali týmto smerom. Ale teraz, keď poznáme Boha, všetko má byť zmenené. Máme byť poslušní a svätí. Poslušnosť je črta spravodlivosti; svätosť je výsledok lásky. Sú to vlastnosti, ktoré svet skutočne nevlastní. Ale ony majú vyznačovať nás ako „dietky poslušnosti“ a ako tých, ktorí vyzývajú Otca.

Svetskosť v myšlienkach a správaní podkopáva duchovný život mnohých veriacich! Svetské záľuby sa dovoľujú a nepozorovane, ale pozvoľna ovplyvňujú myseľ a ovládajú cesty. Takže po nejakom čase praktický život sa stáva práve taký, ako život svetskej osoby, ako život toho, kto je nevedomý o Bohu. Potom, samozrejme, naše svedectvo je preč! Beda! Temer by sa zdalo, že cieľom niektorých veriacich je prispôbiť sa svetským spôsobom a štýlu v obliekaní a riadení svojich domácností, ako si len trúfajú. Lenže Písmo hovorí: „Nepripodobňujete sa tomuto svetu“ (Rímskym 12:2). V poznaní Boha rastieme vo svätých túžbach a v našom spôsobe života stávame sa čoraz viac odlišní od túžob a spôsobov sveta. On, ktorý nás povolal, je svätý, a my máme byť svätí, ako on je svätý. Lebo je napísané: „Svätí buďte, lebo ja som svätý!“

Andrew Murray:

Poslušnosť poslednému príkazu – VIII

A tak id'te, čiňte učeníkmi všetky národy...

Matúš 28:19

Id'te po celom svete a kážte evanjelium každému stvoreniu!

Marek 16:15

Ako si ty mňa poslal na svet, tak som i ja ich poslal do sveta.

Ján 17:18

*ale prijmete moc Svätého Ducha, ktorý príde na vás a budete mi svedkami...
až do posledných končín zeme.*

Skutky1:8

Všetky tieto slová dýchajú duchom dobyvateľa sveta. „Všetky národy, – po celom svete, – každému stvoreniu, – až do posledných končín zeme“ – každý výraz nám ukazuje, že Kristus sa celým srdcom stavia za svoje právoplatné panstvo nad svetom. Počíta s tým, že učeníci sa chopia tejto práce a vykonajú ju. Hovorí im: „Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi.“ Posiela ich ihneď do „celého sveta“ a „až do posledných končín zeme“ ako predmet svojho aj ich úsilia a túžby. Ako kráľ na tróne bude ich pomocníkom: „A hľa, ja som s vami po všetky dni.“

Majú byť predvojom jeho dobyvateľských šíkov až do posledných končín sveta. On sám bude pokračovať v boji. Nadchýňa ich svojou vlastnou istotou víťazstva a chce, aby sa aj pre nich stalo získanie sveta naspäť Bohu, jediným predmetom hodným žitia i umierania.

Kristus nevysvetľuje, ani nezjednáva, nežiada, ani neprosí. On jednoducho prikázal. Naučil svojich učeníkov

poslušnosti. Boli mu oddaní láskou, ktorá vie poslúchať. Vdýchol im Svätého Ducha, Ducha vzkriesenia. Môže s nimi počítať. Odváži sa im povedať: „Choďte do celého sveta.“

V dobe jeho života na zemi často pochybovali o možnosti naplnenia jeho príkazu. Teraz ho však prijímajú práve tak pokojne a prсто, ako ho on hovorí.

Hneď ako vstúpil do neba, idú na určené miesto a tu čakajú na vyzbrojenie nebeskou mocou od Pána, ktorý je v nebi, na to, aby urobili všetkých ľudí jeho učeníkmi. Prijali tento rozkaz a odovzdali ho i tým, ktorí skrze nich uverili v jeho meno. A skôr ako pomínulo ich pokolenie, títo prostí ľudia, ktorých mená ani nepoznáme, kázali evanjelium v Antiochii, v Ríme i okolitých krajinách. Rozkaz bol odovzdaný a prijatý do srdca i životov ľudí všetkých národov a vekov.

Tento rozkaz platí aj pre nás, pre každého z nás jednotlivo. V Kristovej Cirkvi niet zvláštnej rodovej vrstvy, ku

ktorej patrí len vznešenosť, ani triedy služobníkov, ktorá by šírila evanjelium každému stvoreniu. Život, ktorý Kristus udeľuje, je jeho vlastný. Duchom a spôsobom, akým pracuje, je jeho sebaobetujúca láska. Každý úd jeho tela, ktorý je v plnom a správnom vzťahu k nemu, cíti povinnosť zdieľať s ostatnými to, čo prijal. Toto prikázanie nie je neobmedzeným zákonom pre svet okolo nás. Je to jednoducho zjavenie tej podivuhodnej pravdy pre nás. Sme jeho telo a teraz zastávame jeho miesto na zemi. Jeho láska a jeho vôľa konajú skrze nás dielo, ktoré on započal. Teraz tu žijeme miesto neho a hľadáme slávu Otcovu v získavaní strateného sveta naspäť pre neho.

Ako strašne cirkev sklamala v poslúchaní tohto príkazu. Ako mnoho je kresťanov, ktorí ani nevedia, že podobný príkaz existuje! Ako mnoho je tých, ktorí o ňom počujú, ale nechcú ho poslúchnuť! A ako mnoho je tých, ktorí sa snažia poslúchnuť ho len natoľko, koľko sa im zdá vhodným a pohodlným!

Premýšľali sme o tom, čo je poslušnosť. Prehlásili sme, že sa odovzdávame poslušnosti z celého srdca. Zaiste sme ochotní radostne načúvať všetkým veciam, predovšetkým, čo pre nás osobne znamená tento posledný a veľký príkaz nášho Pána: Kážte evanjelium každému stvoreniu!

Zhrňme toto poslanstvo do úprimného vyznania: „Prijímam jeho príkaz.“ „Úplne sa odovzdávam jemu na použitie“ a „Odteraz túžim žiť pre jeho kráľovstvo.“

1. Prijmi jeho príkaz

Je mnoho darov Ducha, ktoré zasľubujú silu pre toto povolanie. Mnohí si myslia,

že všeobecný príkaz nezaväzuje tak, ako príkaz daný priamo určitej osobe. Domnievajú sa, že ak nekonajú iní svoju povinnosť, aj oni môžu robiť to isté. Alebo si myslia, že Kristus nemôže požadovať úplnú poslušnosť od človeka, ktorý prechádza veľkými ťažkosťami, a že stačí, ak dokazujú aspoň ochotu konať všetko čo najlepšie.

Takýto však nie je Boží Duch, v ktorom prijali poslušnosť prví učeníci. Radšej vyznajme: „Aj keby som bol sám a jediný, chcem dať svoj život s jeho pomocou celkom do služby Božiemu kráľovstvu.“ Premýšľajme chvíľu každý sám o svojom vzťahu k Pánovi Ježišovi.

Som časťou Kristovho tela. On očakáva, že každý úd bude hotový slúžiť mu, žiť pre neho a jeho prácu, ak bude oživený jeho Duchom. Ved' tak funguje každá živá bytosť. Ak sú všetky moje údy zdravé, môžem byť uistený, že vykonajú úlohu tak, ako si ju predstavujem. Tak aj môj Pán: ak ma prijal ako úd svojho tela, očakáva odo mňa, že splním všetko, čo si odo mňa praje. Keď som k nemu úplne prilíhnuť, ani mi nenapadne robiť niečo iné ako jeho vôľu.

Pozrime sa na podobenstvo o vinnom kmeni a ratolestiach. Ratolesť, ako časť vinného kmeňa, má len jedinú povinnosť – niesť ovocie. Ak sme teda ratolesti na Pánovi Ježišovi, sme na svete preto, aby sme niesli ovocie a pracovali k spásu ľudských duší tak ako on. Povšimnime si ešte iný obraz. Kristus ma vykúpil svojou krvou. Žiaden otrok, či už získaný násilím alebo peniazmi, nebol takým výhradným vlastníctvom svojho pána, ako je moja duša, ktorá bola zachránená a vykúpená krvou

Kristovou. Je oddaná jeho láske a je touto láskou tak spútaná, aby len Pán s ňou mohol robiť, čo sa jemu ľúbi. Má na ňu jediný právo, mocne na nej pracuje pomocou Svätého Ducha a ja úplne súhlasím a vyznávam, že chcem celkom žiť pre jeho kráľovstvo a v jeho službe. Toto rozhodnutie je mojou najväčšou radosťou i slávou.

Kedysi to bolo aj inak. Je totiž dvojaký spôsob, ako možno niekomu venovať peniaze alebo poskytnúť službu. Voľakedy otroci svojou prácou získavali veľa peňazí, ktoré všetky patrili ich pánom. Tí sa za to k otrokom dobre správali a pekne s nimi zaobchádzali. Potom prišla doba, keď si otrok mohol zo svojej mzdy kúpiť slobodu. Niekedy sa stalo, že po čase pán prišiel o majetok a bol nútený prosiť svojho bývalého otroka o pomoc. Ten čo najochotnejšie vypomohol z vďačnosti za predošlú láskavosť. Vidíte, aký je rozdiel medzi tým, keď prinášal peniaze a konal službu ako otrok a darmi, ktoré neskôr dával ako slobodný. Prv však dával samozrejme, pretože on sám i výsledky jeho práce patrili pánovi. Neskôr ako slobodný dával z vlastnej vôle len to, čo chcel. Akým srdcom a koľko máme dávať Pánovi Ježišovi Kristovi? Je mnoho, mnoho takých, ktorí dávajú podľa svojho úsudku len toľko, koľko sami uznajú za vhodné. Avšak veriaci, ktorému bolo Svätým Duchom zjavené, že sloboda mu bola kúpená krvou, sa raduje z toho, že je otrokom získaným láskou a že môže klásť k nohám Pána všetko, lebo mu celkom patrí.

Divíte sa, že učenci tak ochotne a vrele prijali takú veľkú úlohu? Ved' sa

vrátili z Golgoty, kde videli nevýslovnú obeť. Stretli sa so Vzkrieseným, ktorý im vdýchol svojho Ducha. Za štyridsať dní práce Svätého Ducha uverili a poslúchli jeho príkazy.

Ježiš bol pre nich Spasiteľom, Majstrom, Priateľom a Pánom. Jeho slovo malo Božiu moc, a preto ho museli poslúchnuť. Skloňme sa pri jeho nohách a oddajme sa celkom Svätému Duchu, aby aj nám zjavil a pri nás uplatnil svoju moc. Vedome prijmime celým srdcom za jediný cieľ nášho života jeho príkaz: kážte evanjelium celému svetu a každému stvoreniu.

2. Odovzdaj sa mu celkom k dispozícii

Príkaz „kážte evanjelium všetkým národom“ je tak úzko spojený so zahraničnou misiou, že sú mnohí naklonení obmedziť ho výhradne len na ňu. Je to však veľký omyl. Slová nášho Pána: „... učte všetky národy... učiac ich zachovávať všetko, čokoľvek som vám prikázal“, ukazujú, aký máme mať cieľ. Urobiť z každého človeka pravého učeníka, ktorý by žil v pravej poslušnosti Kristovej vôli aj vo vlastnom národe.

Ako mnoho je tu práce, ktorú majú vykonať jednotlivci, zbory a zhromaždenia, než bude môcť byť povedané, že tento rozkaz bol naozaj vykonaný! A ako je potrebné, aby si celá Cirkev s každým jednotlivým veriacim uvedomila, že práve na vykonaní tohto diela závisí aj jej existencia! Ak je evanjelium zvestované celkom a neúnavne na záchranu všetkému stvoreniu, je to misia, ktorá sa má stať vášňou každej vykúpenej duše. Len na tento účel je v nás Svätý Duch, ktorým sme formovaní na slávu a podobu Ježiša Krista.

Ak je potrebné, aby Cirkev v moci Svätého Ducha kázala, je vonkoncom neodkladnou povinnosťou každého Božieho dieťaťa sa podľa svojich schopností tohto diela zúčastniť a celkom sa odovzdať Kristovi – Majstrovi, aby ho viedol a učil, ako on sám chce. Preto hovorím každému, kto zložil sľub úplnej poslušnosti, hlási sa medzi pravých kresťanov a dosiaľ sa nezúčastnil tohto Božieho diela: „Daj sa ihneď a celkom do Kristovej služby!“ Práve tak ako požaduje prvé a veľké prikázanie: „Milovať budeš Pána Boha svojho z celého srdca svojho“ a zaväzuje všetkých Božích ľudí, požaduje aj posledné prikázanie: „Kážte evanjelium každému stvoreniu!“ Ak ste ochotní prijať toto prikázanie, dajte sa mu k dispozícii skôr, než budete vedieť, aká bude vaša práca a skôr, ako pocítite zvláštne pranie, volanie alebo spôsobilosť k nejakej práci. Je to jeho výsada ako Pána, aby vás vycvičil, uspôsobil, viedol a učil. Nebojte sa opustiť ihneď a navždy ono „náboženstvo“, ktoré kladie na prvé miesto vašu vlastnú vôľu a pohodlie a Kristu dáva len to, čo sa vám hodí. Nech Majster vie, že mu patríte úplne. Vydajte sa mu ihneď ako jeho dobrovoľný služobník.

Ako je veľké požehnanie, ktoré pochádza zo zvestovania evanjelia svetu, tak je mocné aj požehnanie, ktoré pôsobí Boh tam, kde sa v zboroch káže nefalšované evanjelium. Aby bolo dielo evanjelizácie účinnejšie, potrebujeme dobrovoľníkov, ktorí by pomáhali práci doma. Bolo by zrejmé, že tak ako je silné požehnanie práce v cudzine, do ktorej sú vyslaní misionári, je mocná aj misijná práca doma. Ako mnoho požehnaní by priniesli tieto prosté slová: „Je mojim

predsavzatím stať sa misionárom, ak bude Boh chcieť!“ Ved' poslúchnutím tohto Božieho príkazu začal v dejinách nový vek. Kiežby viac mladých vyznalo slová: „Keď bude Boh chcieť, je mojou najväčšou túžbou stať sa misionárom!“ Ved' poslúchnutím tohto Božieho príkazu v minulosti sa začali písať nové dejiny. Ako mnoho požehnaní uniklo tým, ktorí sa doteraz nerozhodli, že s Božou milosťou celkom odovzdajú svoj život službe pre Kristovo kráľovstvo. Veľkou prekážkou pre pracovníka, idúceho do cudziny, v dobe zápasu, ktorý pri odchode musí prebojovať, býva práve opustenie domova a odlúčenie od prostredia, na ktoré si zvykol a ktoré mu obyčajne bráni v odchode. Veriaci, ktorý cíti, že je volaný do služby doma, síce nepotrebuje tohto vonkajšieho oddelenia sa, ale o to viac potrebuje pomoci, ktorú záväzok vyžaduje.

Žiaci školy poslušnosti, učte sa dobre tomuto veľkému príkazu! Prijmite ho celým srdcom a dajte sa mu celkom k dispozícii!

3. Začni ihneď konať tak, ako žiada poslušnosť

Nech si v akýchkoľvek pomeroch, uveď dom si, že máš na dosah duše, ktoré môžeš získať pre Krista. Okolo teba sú kresťania, ktorí potrebujú tvoju pomoc a ponúkajú ti svoju. Pozeraj na seba ako na človeka, ktorého Kristus povolal k svojmu dielu. Jeho Duch ťa požehnal a dáva ti tie isté možnosti, ktoré mal Kristus sám. Chop sa pokorne a odvážne svojej životnej úlohy – získavania ľudí pre Boha. Ak ťa vedie Boh, aby si sa spojil s niektorou už pracujúcou spoločnosťou, alebo aby si kráčal osamelejší

chodníkom, pamätaj, že nemáš hľadiť na prácu ako na svoju vlastnú, ale ako na dielo Pána. Pamätaj neustále, že „pracuješ Pánovi“ a že si len služobníkom, ktorému sú dávané príkazy, ktoré on len vykonáva. Potom sa tvoje dielo nepostaví medzi teba a tvoje obecnstvo s Kristom, ako to niekedy býva, ale spojí ťa ešte užšie s ním, s jeho silou a s jeho vôľou.

Lahko sa môže stať, že sme celkom zaujatí záujmom, ktorí ľudia majú o našu prácu, takže jej duchovná úroveň môže byť strhnutá a všetko, čo nás môže pri nej plniť blaženou radosťou, býva ľahko stratené. Hľad' na veľkého Majstra a Kráľa! Skôr než dal svojim služobníkom rozkaz a ukázal im na veľké pole sveta, pozdvihol ich zrak k sebe na trón a povedal: „Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi.“ Len pohľad na vzkrieseného Krista nás uistí o dostatočnosti jeho Božskej moci. Neposlúchaj rôzne hlasy, len príkazy Všemohúceho Pána slávy. Viera v neho ťa obdarí nebeskou silou.

Po týchto slovách nasledovalo: „Ja som s vami po všetky dni.“ Nepotrebujeme len Krista na tróne, hoci je to slávne videnie, ale Krista prítomného,

jeho blízkosť, jeho, ktorý pracuje pre nás a skrze nás. Kristova moc v nebesiach a jeho prítomnosť na zemi sú dva stĺpy, medzi ktorými stojí brána. Cez túto bránu vychádza Cirkev, aby dobyla svet. Nasledujme svojho vodcu a prijmime od neho príkazy na účasti v práci na jeho vinici. Kiež sa nikdy nespreneveríme sľubu poslušnosti, ktorým sme sa zaslúbili žiť v jeho vôli a pre jeho dielo! Ak sa nás dotkne jeho naliehavé volanie po miliónoch umierajúcich pohanov, ochotne vyjdime!

Keď nám však nedovolí ísť, naša oddanosť doma bude tak dokonalá a úprimná, ako keby sme išli. Ak budú doplnené rady oddaných služobníkov poslušnosti, či doma alebo v cudzine, bude naplnená túžba Kristovho srdca a splnený aj jeho slávny plán: „Kážte evanjelium celému svetu a každému stvoreniu!“

Tu som, požehnaný Synu Boží! Z tvojej milosti odovzdam svoj život k vykonaniu tvojho veľkého posledného príkazu. Nech je moje srdce podobné tvojmu! Nech moja slabosť je taká veľká, aká mocná je tvoja sila! V tvojom mene sľubujem úplnú a večnú poslušnosť!

Ôsma a záverečná kapitola publikácie Andrew Murray (1828–1917) „Škola poslušnosti“. Vyšlo vo vydavateľstve MSEJK, Bratislava 2009. Publikované so súhlasom vydavateľa.

Lebo sme jeho dielom, stvorení v Kristu Ježišovi nato, aby sme konali dobré skutky, ktoré Boh vopred prihotovil, aby sme v nich chodili.

Efezským 2:10

Aká je povaha prírody?

Teistická evolúcia patrí ku znakom liberálnej teológie

Pravdepodobne všetci poznáme prírodopisné programy na Prima Zoom či seriály od Davida Attenborougha, v ktorých nás uchvacuje krása živej prírody. Alebo sme navštívili niektoré oceanárium (Lisabon, Eilat, Dubaj...), kde môžeme vidieť nádheru morského sveta, ktorá priam berie dych. Temná stránka tejto nádhery – bolesť, utrpenie a smrť – sa v nich ale objavuje len sporadicky. Tak napríklad: Keď leví samec vybojuje zápas o vedenie svorky, znamená to pre mláďatá soka koniec; prvým činom víťaza totiž je, že zabije potomkov porazeného. Alebo iný príklad: Vo svojom archíve mám video s názvom *Ako loví orol*. Strmhlavým letom prepadne orol vo vysokohorskom teréne nič netušiacemu kamzíka a po krátkom zápase ho zvrhne do hlbín. Potom sa znesie k mŕtvemu telu a v pazúroch si korisť odnáša. Orol nám imponuje zjavom a krásou letu. A je nám jasné, že je to dravec, ktorý musí z niečoho žiť. Keď ale vidíme kamzíka padajúceho do priepasti, dostávajú sa zmiešané pocity... Britský básnik Alfred Tennyson popísal svojho času (1849) túto situáciu slovami, ktoré potom zovšeobecneli: „Príroda má zuby a pazúry od krvi“ („Nature, red in tooth and claw“). Znie to emotívne, nie je to ale hodnotenie; popisuje to skutočnosť. V prírode vládne boj o život, potravinové reťazce, zákon silnejšieho.

Charles Darwin to prehlásil za určujúci znak svojej teórie; odcitujme predposlednú vetu jeho knihy *O vzniku*

druhov (1859): „Takto priamo vyplýva z boja v prírode, z hladu a smrti ten najvznešenejší pojem, ktorý môžeme vôbec pochopiť, totiž vznik vyšších zvierat.“ V rovnakom zmysle to povedal súčasný biológ Hans Mohr (1930 – 2016): „Keby nebolo smrti, nebolo by ani života.“

Z tohto axiómu evolučnej teórie nevedie žiadna cesta von... V evolučnom kontexte tak dokonca môžeme smrť právom prijímať ako tvorivý faktor: „Smrť ako tvorivý, pozitívny faktor... Je absurdné uvažovať o tom, že by niečo takého mohlo patriť k povahe pôvodného stvorenia. Príroda, ako ju dnes vidíme, je totiž stvorenie porušené – porušené hriechom človeka. Detaily, ako to s dôsledkami pádu človeka na prírodu presne bolo, nepoznáme. Iste ale vieme dve veci. Po prvé, že „odplatou za hriech je smrť“ (Rim 6,23), ktorá bude na konci časov [v Kristu] zničená „ako posledný nepriateľ“ (1. Korintským 15:26). A ďalej, že tento svet – tú nádhernú, ale porušenú prírodu – čakajú Božie súdy. „Nebo a zem pominú,“ (Matúš 24:35) hovorí Ježiš jednoznačne. Apoštol Peter dodáva, že „nebesia horiac rozplynú sa a živly, rozpálené ohňom, potečú“ (2. Petrov 3:12). A kniha Zjavenie potvrdzuje: „Prvé nebo a prvá zem boli pominuli...“ (Zjavenie 21:1). Naplní sa tak vízia proroka Izaiáša (Izaiáš 11:6-9; 65:16-25) viazaná k dokončenému dielu Mesiáša: „Hľa, stvorím nové nebesia a novú zem, a nebudú sa spomínať drevne veci ani neprídu na myseľ...“

Neuškodí ani nezahubia na celom vrchu mojej svätosti...“

I my sme – ako celá príroda – „podriadení márnosti... a službe porušnosti“ (Rímskym 8). Sme síce vybavení určitými obrannými mechanizmami (imunitný systém, vnímanie bolesti, pud sebazáchovy), napriek tomu naše telo podlieha ako celý živý svet zániku. Avšak vďaka Bohu, že nad tým je nádej nového stvorenia. „A nové nebesia a novú zem podľa jeho zaslúbenia čakáme, v ktorých prebýva spravodlivosť,“ hovorí apoštol Peter (2. Petrov

3:13). „A smrti už viacej nebude ani žalosti ani kriku, ani bolesti viacej nebude, lebo prvé veci pominuli,“ čítame v Zjavení (Zjavenie 21:1-4). Pominie všetko to – utrpenie, bolesť, smrť –, čo bolo dôsledkom hriechu. Považovať to za prirodzenú súčasť povahy prírody, ako je to súčasťou darvinizmu, resp. za súčasť stvoreného poriadku, ako tvrdia proponenti teistickej evolúcie, to je prístup, s ktorým sa biblické učenie nedá uviesť do súladu. To by bola závažná chyba v našej teológii.

Josef Potoček

Solas číslo 60, 16. ročník, 2023/3 (jeseň)

Časopis *Solas* vydáva občianske združenie Solas, Smreková 11, 010 07 Žilina 7. IČO: 42064619. Je evidovaný Ministerstvom kultúry SR pod číslom EV 22/08.

Vychádza štyrikrát do roka.

Je nepredajný. Odberateľom ho zasielame bezplatne.

Číslo 60 vyšlo 4. septembra 2023 v náklade: 1 145 ks.

Tlač a distribúcia: Alfa print, s. r. o., Martin, www.alfaprint.sk

Žiadosti o zaradenie do zoznamu odberateľov pošlite na poštovú alebo e-mailovú adresu redakcie.

Dobrovoľné finančné príspevky a dary môžete posielat' na účty:

Z územia Slovenska: VÚB Žilina, číslo účtu: SK08 0200 0000 0024 8691 6455;

Zo zahraničia: Číslo účtu v tvare IBAN: SK08 0200 0000 0024 8691 6455,

SWIFT: SUBASKBX; VÚB, Mlynské nivy 1, SK 829 90 Bratislava 25, Slovakia, Europe.

Fotografie: Redakcia *Solas*

Zodpovedný redaktor: Drahoslav Vajda, <http://drahoslav.solas.sk>

Poštová adresa redakcie: Redakcia *Solas*, P. O. Box 76, 010 07 Žilina 7, Slovensko (Address: Editorial Board *Solas*, P. O. Box 76, SK 010 07 Žilina 7, Slovakia, Europe)

Tel. číslo redakcie: +421 948 444 155

e-mail: redakcia.solas@solas.sk; solas@solas.sk
web stránky: www.solas.sk; casopis.solas.sk; blog.solas.sk

ISSN 1337-883X

SOLA SCRIPTURA
SOLUS CHRISTUS
SOLA GRATIA
SOLA FIDE
SOLI DEO GLORIA

Solas

**Lebo je jeden Boh, jeden aj
prostredník Boha a ľudí,
človek Kristus Ježiš,
ktorý dal sám seba ako
výmenné za všetkých...**

1. Timotejovi 2:5-6

Jedine Bohu patří sláva

Časopis Solas je, alebo sa môže stať, aj vaším časopisom.
Čítajte a rozširujte ho. Prispievajte svojimi článkami, svojím svedectvom.
Podporujte ho modlitebne, podporujte ho finančne.

www.solas.sk